

কাব্য-আমপারা

নজরুল ইসলাম

প্রকাশক
মেসোর্স করিম বক্স ব্রাদার্স
পাবলিশাস' ও বুক্-সেলাস'
১, আনন্দ বাগান
কলিকাতা

Printed by Mr. M. E. K. MAJLIS at KARIM BUXTROS,
9, Anthony Bagan, Calcutta.

প্রথম সংস্করণ

১৯৩৩

সর্বস্বত্ত্ব সংরক্ষিত

সরেশ বাঁধাই—২৫০
মলাট বাঁধাই—২৫

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାଳୀ

(ଅଜ୍ଞାନବିଦୀ) ଏହି ମାତ୍ର ଆଜ୍ଞାନ ।

କୁଳା ଓ ଦୂର ହେଉ ପରିଷ ଗଣନ ।

ଅଜ୍ଞାନ ବିଦେଶ ଶାସ୍ତ୍ର ଆଜ୍ଞାନ ଧରିବା,
କୁଳା କୁଳା ପାଇଁ କାହିଁ କାହିଁ ଗୀତ ।
ବିଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ! କବିତ ଉପରି
ଆବାସିକ ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର !
ସେଇ ମରା ମାତ୍ର ବୋଲିର ଟାଙ୍କା,
ଖାଦ୍ୟର ବିଜ୍ଞାନ ଦୂର ମେଲିର ଦେଖା ।
ଶାତଶତ ଶାସ୍ତ୍ର-ପରିଷ ପାଇଁ, ହେତୁ
ବେଶଦେଇ ପରିଷ ଯେ ଟାଙ୍କାଧାରୀ କହି ।

୨୦ (ଜାନ୍ମ) . ୧୯୪୦, ପ୍ରମାଣଦର -

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିତ୍ରାମ

উৎসর্গ

বাঙলার নায়েবে-নবী

মৌলবী সাহেবানদের

দশ-মোবারকে—

আরজ

আমার জীবনের সব চেয়ে বড় সাধ ছিল পবিত্র “কোর-আন” শরীফের বাঞ্ছলা পঞ্চানুবাদ করা। সময় ও জ্ঞানের অভাবে এতদিন তা ক'রে উঠতে পারিনি। বহু বৎসরের সাধনার পর খোদার অঙ্গুগ্রহে অস্ততঃ প'ড়ে বুঝবার মতও আরবী-ফার্সি ভাষা আয়ত্ত করতে পেরেছি ব'লে নিজেকে ধন্য মনে করুছি।

কোর-আন শরীফের মত মহাগ্রহের অঙ্গুবাদ করতে আমি কখনো সাহস কর্মতাম না বা তা কর্মবারণ দরকার হ'ত না—যদি আরবী ও বাঞ্ছলা ভাষায় সমান অভিজ্ঞ কোনো যোগ্য ব্যক্তি এদিকে অবহিত হ'তেন।

ইসলাম ধর্মের মূলমন্ত্র—পুঁজি ধনরত্ন মণি-মাণিক্য সবকিছু—কোরআন মজৌদের মণি-মাণিক্য ডরা, তাও আবার আরবী ভাষার চাবি দেওয়া। আমরা—বাঞ্ছলী মুসলমানেরা—তা নিয়ে অক্ষ-ভক্তিভরে কেবল নাড়াচাড়া করি। ঐ মণ্ডুষায় যে কোন্ মণিরত্নে ডরা, তাৰ শুধু আভাষটুকু জানি। আজ যদি আমার চেয়ে যোগ্যতর ব্যক্তিগণ এই কোর-আন মজৌদ, হাদিস, ফেকা প্রত্তির বাঞ্ছলা ভাষায় অঙ্গুবাদ করেন, তাহ'লে বাঞ্ছলী মুসলমানের তথা বিশ্ব-মুসলিম সমাজের অশেষ কল্যাণ সাধন করবেন। অজ্ঞান-অক্ষকারের বিবরে পতিত বাঞ্ছলী মুসলমানদের তাঁরা বিশ্বের আলোক-অভিযানের সহযাত্রী করার সহায়তা করবেন। সে শুভদিন এলে আমার মত অযোগ্য লোক এ বিপুল দায়িত্ব থেকে সানন্দে অবসর গ্রহণ করবে।

আমার বিশ্বাস, পবিত্র কোর-আন শরীফ যদি সরল বাঞ্ছলা পঞ্চে অনুদিত হয়, তাহ'লে তা অধিকাংশ মুসলমানই সহজে কঠস্থ করতে

পারবেন—অনেক বালক-বালিকা ও সমস্ত কোর-আন হয়ত মুখ্য ক'রে ফেলবে। এই উদ্দেশ্যেই আমি যতদূর সম্ভব সরল পথে অনুবাদ করবার চেষ্টা করেছি। খুব বেশী কৃতকার্য্য যে হয়েছি তা বলতে পারিনে—কেননা কোর-আন-পাত্রের একটী শব্দও এধার ওধার না করে তার ভাব অঙ্গুলি রেখে কবিতায় সঠিক অনুবাদ করার মত ছুঁহ কাজ আর দ্বিতীয় আছে কি না জানিনে। কেননা আমার কলম, আমার ভাষা, আমার ছন্দ এখানে আমার আয়ত্তাধীন নয়।

মক্কা-মাদ্রাসা স্কুল-পাঠশালার ছেলে-মেয়েদের এবং স্বল্প-শিক্ষিত সাধারণের বোধগম্য ভাষাতেই আমি অনুবাদ করতে চেষ্টা করেছি। যদি আমার এই দিক দিয়ে এই প্রথম প্রচেষ্টাকে পাঠকবর্গ সামনে গ্রহণ করেন—আমার সকল শ্রম সার্থক হ'ল মনে করব।

আমি এই অনুবাদে যে যে পুস্তকের সাহায্য গ্রহণ করেছি নীচে তার তালিকা দিলাম। -- Sale's Quran, Moulana Md. Ali's Quran, Tafsir-i-Hosainy, Tafsir-i-Baizabi, Tafsir-i-Kabiri, Tafsir-i-Azizi, Tafsir-i-Mowlana Abdul Hoque Dahlavi, Tafsir-i-Jalalain, Etc., এবং মৌলানা আক্রাম খান ও মৌলানা কুহল আমীন সাহেবের আমপারা।

বহু ভাগ্যগুণে আমি বিখ্যাত মেসাস' করিম-ৱাজ্ঞা আদাসের স্বত্ত্বাধিকারী মৌলানা আবদুর রহমান খান সাহেবের মত দারাজ দিল ও দারাজ-দস্ত মহানুভবের স্বেহ লাভ করেছি। প্রধানতঃ তাঁরই উৎসাহে, অর্থে ও সাহায্যে আমি “আমপারা-শরীফ” অনুবাদ করতে পেরেছি। উক্ত বৌর সাধকের যোগ্য পুত্র দেশ-বিখ্যাত কন্সৈন্সী মৌলবী রেজাউর রহমান খান এম-এ. বি-এল (ডিপুটি প্রেসিডেন্ট, বেঙ্গল কাউন্সিল) সাহেবও অযাচিত স্বেহ ও প্রীতি-গুণে আমায় সর্ব-বিষয়ে সাহায্য ক'রে আমায় চির-কৃতজ্ঞতাপাণে আবক্ষ করেছেন। এদের ঋণ স্বীকার করবার মত ভাষা ও সাধ্য আমার নেই।

মৌলানা মোহাম্মদ মোমতাজ উদ্দিন ফখ্‌রোল-মোহাদ্দেসীন সাহেব, মৌলানা সৈয়দ আবদুর রশীদ (পাৰ্মবী) সাহেব, মি: ইসকান্দৰ

গজনবৌ বি-এ, সাহেব, মৌলবী কে, এম, হেলাল সাহেব ও আরো
অনেক সাহেবান তাদের অমূল্য সঘঘের ক্ষতি ক'রে অত্যন্ত ধৈর্য
সহকারে আমার এই অনুবাদে শুধু সাহায্য নয় সহযোগিতা ও করেছেন,
তাদের সাহায্য ব্যতিরেকে এ অনুবাদ হ্যত এতটা নিভুর্ল হ'ত না।
এঁদের সকলকে আমার অন্তরের অন্তঃস্থল থেকে ধন্বাদ, কৃতজ্ঞতা,
শ্রদ্ধা ও সম্মান নিবেদন করছি।

আমার সেদ্দর প্রতিম সাহিত্যিক আবহুল মজিদ সহিত্য-রত্ন
বি-এ, শুধু আমার প্রতি প্রীতি বশতঃ যেভাবে এর জন্য আয়াস
স্বীকার করেছেন, তার জন্য তাকে সর্বান্তঃকরণে আশীর্বাদ করছি।
ইনি না থাকলে এ অনুবাদ হ্যত পুস্তক আকারে আর বের হ'ত
না। এর প্রক দেখা, আমায় তাকিদ দিয়ে লেখানো ইত্যাদি সমস্ত
কাজ আবহুল মজিদ দিবারাত্রি পরিশ্রম ক'রে শেষ করেছেন।

পরম কর্মান্বয় আল্লাহতালা এঁদের সকলের সকল বিষয়ে মঙ্গল
কর্ম ইহাই প্রার্থনা।

এ স্বত্তেও যদি কোন ভুগ-ক্রটী থাকে, মেহেরবান পাঠকবর্গের
কেউ আমায় জানালে পরের সংক্ষরণে সানন্দে খণ স্বীকার করে তার
সংশোধন করবো। আরজ ইতি—

খাদেমুল ইসলাম—

নজরুল ইসলাম

খোলাসা

সুরার নাম	পৃষ্ঠা	সুরার নাম	পৃষ্ঠা
১। ফাতেহা	১	২০। আলক	২২—২৩
২। নাস	২	২১। তৌন	২৪
৩। ফলক	৩	২২। ইন্শেরাহ	২৫
৪। ইথ্লাস	৪	২৩। ষোহা	২৬—২৭
৫। লহব	৫	২৪। লাযল	২৮—২৯
৬। নসুর	৬	২৫। শামস	৩০—৩২
৭। কাফেরুল	৭	২৬। বালাদ	৩৩—৩৫
৮। কাওসার	৮	২৭। ফজর	৩৬—৪০
৯। মাউন	৯	২৮। থাশিয়া	৪১—৪৩
১০। কোরারশ	১০	২৯। আ'লা	৪৪—৪৬
১১। ফৌল	১১	৩০। তারেক	৪৭—৪৮
১২। হ্যাজাত	১২	৩১। বুরুজ্জ	৪৯—৫১
১৩। আসুর	১৩	৩২। ইন্শিকাক	৫২—৫৫
১৪। তাকাস্তুর	১৪	৩৩। তাংফিফ	৫৬—৬০
১৫। কারেয়াত	১৫	৩৪। ইনফিতার	৬১—৬৩
১৬। আ'দিয়াত	১৬—১৭	৩৫। তকভীর	৬৪—৬৬
১৭। জিলজ্জাল	১৮	৩৬। আবাসা	৬৭—৭০
১৮। বাইয়েনাহ	১৯—২০	৩৭। নাজেয়াত	৭১—৭৫
১৯। কদুর	২১	৩৮। নাবা	৭৬—৮০

তাস্মাত

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ଶ୍ରୀ
ମୁଖ୍ୟ
ମନୋହର

[୧]

ଶୁରୀ କାତେହା

(ଶୁରୁ କରିଲାମ) ଲ'ମେ ନାମ ଆମାର,
କରୁଣା ଓ ଦୟା ସ୍ଥାର ଅଶେବ ଅପାର ।

ସକଳି ବିଶେର ସ୍ଵାମୀ ଆମାର ମହିମା,
କରୁଣା କୃପାର ସ୍ଥାର ନାହିଁ ନାହିଁ ସୀମା ।
ବିଚାର-ଦିନେର ବିଭୁ ! କେବଳ ତୋମାରି
ଆରାଧନା କରି ଆର ଶକ୍ତି ଭିକ୍ଷା କରି ।
ସରଲ ସହଜ ପଥେ ମୋଦେରେ ଚାଲାଓ,
ଯାଦେରେ ବିଲାଓ ଦୟା ମେ ପଥ ଦେଖାଓ ।
ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ ଆର ପଥ-ଭଣ୍ଡ ଘାରା, ପ୍ରଭୁ,
ତାହାଦେର ପଥେ ଯେନ ଚାଲାଯୋନା କରୁ !

ଶୁରୀ—ମୋକ ।

କାତେହା—ଉଦ୍ବାଟିକା ।

ଯାବତୀର ଶୁରୀର ଶାନେ ନଜୁଲ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ହାତୋଳା ପରିଶିଷ୍ଟେ ଛଟିବ୍ୟ ।

(ଏକ)

ଶୁର୍ବା ନାସ

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ଲଯେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର
କଳଣ ଓ ଦୟା ସ୍ଥାର ଅଶେଷ ଅପାର ।

ବଲ, ଆମି ତାରି କାହେ ମାଗି ଗୋ ଶରଣ
ସକଳ ମାନବେ ଯିନି କରେନ ପାଲନ ।
କେବଳ ତାହାରି କାହେ,—ତ୍ରିଭୁବନ ମାଧ୍ୟମରେ
ସବାର ଉପାସ୍ତ ଯିନି ରାଜ-ଅଧିରାଜ ।
କୁମତ୍ରଣାଦାନକାରୀ “ଧାର୍ମାସ” ଶୟତାନ
ମାନବ ଦାନବ ହ'ତେ ଚାହି ପରିତ୍ରାଣ ।

ନାସ—ମାମୁଷ । ଧାର୍ମାସ—କୁମତ୍ରଣାଦାତା ।

(ଛୁଇ)

ଶୁରୀ କଲେକ୍

ଶୁରୁ କରିଲାମ ଲୟେ ନାମ ଆମ୍ବାର
କରୁଣା ଓ ଦୟା ସାର ଅଶେଷ ଅପାର ।

ବଳ, ଆମି ଶରଣ ସାଚି ଉଷା-ପତିର,
ହାତ ହତେ ତାର—ସୁନ୍ଦିତେ ଯା ଆହେ କ୍ଷତିର ।
ଆଧାର-ଘନ ନିଶ୍ଚିଥ ରାତେର ଡର ଅପକାର—
ଏ ସବ ହ'ତେ ଅଭଯ ଶରଣ ସାଚି ତାହାର ।
ସାଦୁର ଫୁଁଝେ ଶିଥିଲ କରେ (କଠିନ ସାଧନ)
ସଂକଳେର ବୀଧନ, ସାଚି ତାର ନିବାରଣ ।
ଈର୍ଷାତୁରେର ବିଦେଶ ଯେ କ୍ଷତି କରେ
ଶରଣ ସାଚି, ପାନାହ ମାଗି ତାହାର ତରେ ।

ଫଳକ—ଉଷା, ପ୍ରାତଃକାଳ । ପାନାହ—ପରିଆଣ ।

(ତିନି)

ଶୁର୍ବା ଇଥ୍ଲାସ

ଓକ କରିଲାମ ପୃତ ନାମେତେ ଆଜ୍ଞାର,
ଶେଷ ନାହିଁ ସୀମା ନାହିଁ ଧୀର କରଣାର ।

ବଳ, ଆଜ୍ଞାହ ଏକ ! ପ୍ରଭୁ ଇଚ୍ଛାମୟ,
ନିଷ୍ଠାମ ନିରପେକ୍ଷ, ଅଗ୍ର କେହ ନାହିଁ ।
କରେନ ନା କାହାରେଓ ତିନି ସେ ଜନନ,
କାହାରେଓ ଓରସ-ଜାତ ତିନି ନନ ।

ସମତୁଲ ତୀର
ନାହିଁ କେହ ଆର ।

ଇଥ୍ଲାସ—ବିଶ୍ଵକ ।

(ଚାର)

ଶୁଣା ଲେଖନ୍

ଶୁଣ କରିଲାମ ନାମେ ସେଇ ଆଜ୍ଞାର,
କଳଣା-ନିଧାନ ଯିନି କୃପାର ପାଥାର ।

ଧର୍ମ ହୋକୁ ଆବୁଲାହାବେର ବାହୁଦୟ
ହଇବେ ବିଧିଷ୍ଠ ତାହା ହଇବେ ନିଶ୍ଚଯ ।
କରେଛେ ଅର୍ଜନ ଧନ ସମ୍ପଦ ମେ ଯାହା
କିଛୁ ନୟ, କାଜେ ତାର ଲାଗିବେନା ତାହା ।
ଶିଥାମୟ ଭୁନଲେ ମେ ପଣିବେ ଭରାଯ
ସାଥେ ତାର ମେ ଅନଳ-କୁଣ୍ଡ ଯାବେ ହାଯ
ଜାଯା ତାର—ଅପବାଦ—ଇନ୍ଦ୍ରନବାହିନୀ,
ତାହାର ଗଲାଯ ଦଢ଼ି ବହିବେ ଆପନି ।

ଲେଖନ୍—ଶିଥାମୟ ବକ୍ତ୍ଵ ।

(ପ୍ରାଚ)

ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା

ଶ୍ରୀ କରିଲାମ ଶ୍ରୀ ନାମେ ଆଜ୍ଞାର,
ନାହିଁ ଆଦି ଅନ୍ତ ସାର କରଣ କୃପାର ।

ଆସିଛେ ଆଜ୍ଞାର ଶ୍ରୀ ସାହୀଯ ବିଜୟ !
ଦେଖିବେ—ଆଜ୍ଞାର ସର୍ବେ ଏ ଜଗତମୟ
ସତ ଲୋକ ଦଲେ ଦଲେ କରିଛେ ପ୍ରବେଶ,
ଏବେ ନିଜ ପାଲକ ସେ ପ୍ରଭୁର ଅଶେଷ
ପ୍ରଚାର ହେ ପ୍ରଶଂସା କୃତଜ୍ଞ ଅନ୍ତରେ,
କର କ୍ଷମା-ପ୍ରାର୍ଥନା ତାହାର ଗୋଚରେ ।
କରେନ ଗ୍ରହଣ ତିନି ସବାର ଅଧିକ
କ୍ଷମା ଆର ଅନୁତାପ-ସାକ୍ଷ୍ମା ସଠିକ ।

ମହା—ସାହୀଯ ।

(ଛଯ)

ଶୁରା କାଫେରନ୍

ଆରଣ୍ଟ କରି ଲଯେ ନାମ ଆଲ୍ଲାର,
ଆକର ଯେ ସବ ଦୟା କୃପା କରଣାର ।

ବଳ, ହେ ବିଧର୍ମିଗଣ, ତୋମରା ଯାହାର
ପୂଜା କର,—ଆମି ପୂଜା କରିବା ତାହାର ।
ତୋମରା ପୂଜନା ତାରେ ଆମି ପୂଜି ସାରେ,
ତୋମରା ଯାହାରେ ପୂଜ—ଆମିଓ ତାହାରେ
ପୂଜିତେ ସୁମ୍ମତ ନାହିଁ । ତୋମରାଓ ନହ
ପ୍ରସ୍ତତ ପୂଜିତେ, ସାରେ ପୂଜି ଅହରହ ।
ତୋମାଦେର ଧର୍ମ ଯାହା ତୋମାଦେର ତରେ,
ଆମାର ଯେ ଧର୍ମ ରବେ ଆମାରି ଉପରେ ।

କାଫେରନ୍—ବିଧର୍ମୀମକଳ ।

(ସୋତ)

ଶୁର୍ବା କାଓସାର

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ପୂତ ନାମେତେ ଖୋଦାର,
କୁପା କରଣାର ଯିନି ଅସୀମ ପାଥାର ।

ଅନ୍ତ କଲ୍ୟାଣ ତୋମା' ଦିଯାଛି ନିଶ୍ଚଯ,
ଅତଏବ ତବ ପ୍ରତିପାଳକ ଯେ ହୟ
ନାମାଜ ପଡ଼ ଓ ଦାଓ କୋରବାଣୀ ଠାରେଇ,
ବିଦେଶେ ତୋମାରେ ଯେ, ଅପୁତ୍ରକ ସେ-ଇ ।

କାଓସାର—ବେହେଶ ତର ଏକଟି ନହରେର ନାମ ; ଅମୃତ ।

(ଆଟ)

ଶୁର୍ବା ମାଟ୍ଟନ

ଶୁର୍କ କରି ନାମେ ସେଇ ପବିତ୍ର ଆଜ୍ଞାର,
କରଗା ଦୟାର ସ୍ଵାର ନାହିଁ ଶେଷ ପାର ।

ତୁମି କି ଦେଖେছ, ବଲେ ଧର୍ମ ମିଥ୍ୟା ଯେଇ ?
ପିତୃହୀନେ ତାଡ଼ାଇୟା ଦେଇ, ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ।
ଦରିଜ କାଙ୍ଗଳଗଣେ ଅନ୍ନଦାନ ତରେ
ଏହି ଲୋକ ଉତ୍ସାହ ଦାନ ନାହିଁ କରେ ।
ଯାବେ ଭଣ୍ଡ, ତପସ୍ତୀରା ବିନାଶ ହଇୟା
ଆନ୍ତ ଘାରା ନିଜେଦେର ନାମାଜ ଲାଇୟା ;
ସଂକାଜ କରେ ଘାରା ଦେଖାଇତେ ଲୋକ,
ବାଧା ଦେଇ ଦାନ ଧ୍ୟାନେ, ଧର୍ମ ତାରା ହୋକ !

ମାଟ୍ଟନ—ଘଟି, ବାଟୀ, ଦୀ, କୁଠାର ଅଭୃତ ନିତା ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସଂ ଯାହା ଲୋକେ ତାହାଦେର
ଦୟକାରେର ସମୟ ଚାହିୟା ଲମ୍ବ ; ଇହାତେ ଅକାତମ ବୁଝାଯ ।

(ଅନ୍ୟ)

ଶୁରା କୋରାଯଶ

ଶ୍ରୀ କରିଲାମ ଶ୍ରୀ ନାମେ ଆଜ୍ଞାର,
ରହୀମ ଓ ରହମାନ ସିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

କି ଅନ୍ତୁତ ଆଚରଣ କୋରାଯଶଗଣେର,
ବ୍ୟକ୍ତ ଯାହା ପର୍ଯ୍ୟଟନେ ଶୀତ ଗ୍ରୀଷ୍ମେର ।
ଏଥନ ଉଚିତ, ତା'ରା ସେଇ ଅନୁରାଗେ
ଏହି ଗୃହାଧିପତିର ଅର୍ଚନାର ଲାଗେ ।
ସିନି ଅନ୍ନ ଦିଯେଛେନ ତାଦେର କ୍ଷୁଧାଯ,
ଭୟେ ଦିଯାଛେନ ଶାନ୍ତି—ପୂଜୁକ ତାହାଯ ।

କୋରାଯଶ—ଆରିବେର ଏକଟି ବିଦ୍ୟାତ ଗୋତ୍ର । ଏହି ଗୋତ୍ରେଇ ହଜରତ ଜମାଲହିନ କରେନ ।

(ଦଶ)

ଶୁର୍ବା ଫୌଲ

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ଗୁଡ ନାମେ ସେ ଆମାର,
କରଣ ନିଧାନ ସିନି କୃପା-ପାରାବାର ।

ଦେଖ ନାହିଁ, ତବ ପ୍ରଭୁ କେମନ (ଦୁର୍ଗତି)
କରିଲେନ ମେହି ଗଜ-ବାହିନୀର ପ୍ରତି ?
(ଦେଖ ନାହିଁ, ତବ ପ୍ରଭୁ) କରେନନ୍ତି କିରେ
ବିଫଳ ତାଦେର ମେହି ଦୁରଭିସନ୍ଧିରେ ?
ପାଠାଲେନ୍ଦ୍ର ଦଲେ ଦଲେ ମେଥା ପଞ୍ଚଶୀ ଆର
କରିତେ ଲାଗିଲ ତାରା ପ୍ରକ୍ଷର ପ୍ରହାର
ଗଜପତିଦେରେ । ତିନି ତାଦେରେ ତଥନ
କରିଲେନ ଭକ୍ଷିତ ମେ ତୁଣେର ମତନ ।

ଫୌଲ—ହତୀ ।

(ଏଗାର)

ଶ୍ରୀ ହୁମାଜୀତ

ଶୁଣ କରିଲାମ ଶୁଣ ନାମେତେ ଆଜ୍ଞାର,
ଦୟା କରଣାର ସିନି ଅସୀମ ଆଧାର ।

ନିନ୍ଦା ଓ ଇଞ୍ଜିତେ ନିନ୍ଦା କରେ ସେ—ତାହାର,
ଗ'ଣେ ଗ'ଣେ ରାଥେ ଧନ, ଜମାଯ ସେ ଆର,
ଚିରଜୀବି ହବେ ଧନେ ମନେ ସେଇ କରେ,
ସର୍ବନାଶ (ଇହାଦେର ସକଳେର ତରେ),
ନିଶ୍ଚୟ ନିକ୍ଷିପ୍ତ ହବେ ସେ ସେ, “ହୋତାମାଯ”,
“ହୋତାମା” କାହାରେ ବଲେ ଜାନ କି ତାହାଯ ?
(ଇହା) ଆଜ୍ଞାର ସେଇ ଲେଲିହାନ ଶିଥା,
ହଦପିଣ୍ଡ ସ୍ପର୍ଶ କରେ ସେ (ଜ୍ଵାଳା ଦାହିକା) ।
କୁନ୍ଦନାର ମେ ଅନଳ ଆବନ୍ଦ ଆବାର
ଦୌର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରତ୍ଯେ (ଆଶା ନାହିଁ ମୁକ୍ତିର ତାହାର) ।

ହୁମାଜୀତ—ହର୍ଷମ ପ୍ରଚାର କବା, ନିନ୍ଦା କରା, ଅପବାଦ ଦେଓଯା ।

(ବାର)

ତୁରା ଆସନ୍ତି

ଶୁଣ କରି ଶୁଭ ନାମେ ସେଇ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣ-ଆଧାର ଯିନି କୃପା-ପାରାବାର ।

ଅନ୍ତର କାଲେର ଶପଥ, ସଂଶୟ ନାହିଁ,
କ୍ଷତିର ମାଝାରେ ରାଜେ ମାନବ ସବାଇ ।
(ତ'ରା ଛାଡ଼ା) ଧର୍ମେ ଘାରା ବିଶ୍ୱାସ ସେ ରାଖେ,
ଆର ଘାରା ସ୍ଵକାଜ କ'ରେ ଥାକେ,
ଆର ଘାରା ଉପଦେଶ ଦେଇ ସତ୍ୟ ତରେ,
ଧୈର୍ଯ୍ୟେ ସେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ଘାରା କରେ ପରମ୍ପରେ ।

ଆସନ୍ତି—କାଳ, ଯୁଗ ।

(ତେର)

ଶ୍ରୀ ତାକାଶୁନ୍ତ

ଶୁଣ କରି ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ନାହି ଆଦି ନାହି ଅନ୍ତ ସ୍ଥାର କରଣାର ।

ଅଧିକ ଲୋଭେର ବାସନା ରେଖେଛେ ତୋମାଦେରେ
ମୋହ-ଘୋରେ,
ଯାବତ ନା ଦେଖ ତୋମରା ଗୋରଙ୍ଗାନେର ଆଁଧାର ଗୋରେ ।
ନା, ନା, ନା, ତୋମରା ଶୀଘ୍ର ଜାନିବେ ପୁନରାୟ (କହି) ଭରା
ଜ୍ଞାତ ହବେ; ନା, ନା, ହ'ତେ ସଦି ଜ୍ଞାନୀ ଏବ ସେ
ଜ୍ଞାନେତେ ଭରା ।
ଦୋଜଥ-ଉପ୍ରି କରିବେ ତୋମରା ନିଶ୍ଚଯ ଦର୍ଶନ
ଦେଖିବେ ତାହାରେ ତାରପର ଲ'ଯେ ବିଶ୍ୱାସୀର ନୟନ ।
—ନିଶ୍ଚଯ ତାର ପରେ
ହଇବେ ଜିଜ୍ଞାସିତ ଆଜ୍ଞାର ଚିରମ୍ପଦ ତରେ ।

ତାକାଶୁନ୍ତ—ଆଚୁର୍ଯ୍ୟର ଗର୍ବ କରା ।

(ଚୌଦ୍ଦ)

ଶୁରୀ କ୍ଷାରେଖାତ

ଶୁରୁ କରି ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରଣା-ଆକର ଯିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ପ୍ରଲୟାନ୍ତକ ସେଇ ବିପଦ

କୋନ୍ ମେ ବିପଦ ଧର୍ବସ ଭୟ ?
କିମେ ମେ ତୋମାରେ ଜାନାଲ, ସେଇ
ବିପଦ ଭୌଷଣ ପ୍ରଲୟମଯ ?

ବିକ୍ଷିପ୍ତ ପତ୍ରପ୍ରାୟ

ସେଦିନ ଉଡ଼ିବେ ଲୋକ ସବାୟ,
ବିଧୁନିତ ଲୋମବଂ ସେଦିନ
ପର୍ବତରାଜି ଉଡ଼ିବେ ବାୟ ।

ସେଦିନ ମେ ପାବେ ଶୁଦ୍ଧୀ ଜୀବନ
ପାଲା ଘାହାର ହବେ ଭାରି,
ପାଲା ହବେ ହାଲ୍କା ଘାର

(ହବେ) “ହାତିଯା” ଦୋଜଥ ମାତା ତାରି ।
ହାତିଯା କି ତୁମି ଜାନ କି ମେ ?
ପ୍ରଜଗଳିତ ବହି ମେ ।

କ୍ଷାରେଖାତ—ଭୌଷଣ ବିପଦ ।

(ପନର)

ଶୁର୍ବୀ ଆଦିକ୍ଲାତ

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ଲମ୍ବେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କୃପା କରନ୍ତାର ସିନି ଅପାର ପାଥାର ।

ବିଦ୍ୟୁତ-ଗତି ଦୀର୍ଘଷ୍ଵସା

(ବୌର-ବାହୀ ଉଟେର ଶପଥ),

ଯାହାର ଚରଣ-ଆୟାତେ ଉଗାରେ

ତଞ୍ଚ ବହି ଫିନ୍କି ବୈ ।

ପ୍ରତ୍ୟେ କରେ ଧୂଲି ଉତ୍କ୍ଷେପି ।

(ଶକ୍ତା-ଶିବିର) ଆକ୍ରମଣ

ଅନ୍ତର ସେ (ଅରି) ଦଲେ ପଶେ

(ଏହି ହେନ କରେ ବିଲୁଠନ) ।

ଶପଥ ତାଦେର—ନିଃସଂଶୟ

ଅନୁତଜ୍ଜ ମାନବକୁଳ

ତାଦେର ପାଲନ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୁର

ପରେ, ନିଶ୍ଚୟ, (ନେହେ ସେ ଭୁଲ !)

(ବୋଲ)

ଶ୍ରୀ
ମୁଖ
ଜୀବ
ନାଥ

[۲۶]

ତଡ଼ପାତ୍ର

ଆ'ଦିଷ୍ଠାତ—ଉଟେର ପାଇଁର ଶବ୍ଦ ।   ରାବୁଲ ଆଲାମିନ—ସର୍ବ-ଜଗତେର ଅଭୃତ ।

তওয়াতুর—ক্রমশঃ, কন্টিনিউরেশন।

(সতৰ)

ଶୁର୍ବା ଜିଲ୍ଲାଜାଲ୍

ଶୁର୍ବ କରି ଲୟେ “ପାକ” ନାମ ଆଖାର,
କରଣ ନିଧାନ ଯିନି କୃପାର ପାଥାର ।

ଘୋର କମ୍ପନେ ଭୂମଣ୍ଡଳ ପ୍ରକମ୍ପିତ ସେ ହବେ ସେ ଦିନ,
ଧରା ତାର ଭାର ବାହିର କରିଯା ଦିବେ (ସେ ଦିନ) ।

“କି ହଇଲ ଏର” କହିବେ ଲୋକେରା,
ସେ ଦିନ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବେ ସେ

ନିଜେର ସା କିଛୁ ଥବର, ତୋମାର
ପ୍ରଭୁ ଦେ ଖୋଦାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶେ ।

ପ୍ରତ୍ୟାଗତ ସେ ହଇବେ ସେ ଦିନ
ଦଲେ ଦଲେ ସତ ଲୋକ ସକଳ,

ଦେଖାନୋ ହଇବେ କର୍ମ ସକଳ
ତାଦେର (ପାପ ଓ ପୁଣ୍ୟ-ଫଳ) ।

ଏକ ରେଣୁବ୍ୟ ସେ ପୁଣ୍ୟ
କରିବେ, ତାହାଓ ଦେଖିବେ ସେ,
ପାପ ସେ କରେଛେ ଏକ ରେଣୁବ୍ୟ
ଦେଖା ଦିବେ ତାରେ ତାଓ ଏମେ ।

ଜିଲ୍ଲାଜାଲ୍—ଭୂମିକମ୍ପ ହେଯା ।

(ଆଠାର)

ଶୁର୍ବା ବାହିରେନାହ୍

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ନାମେ ପବିତ୍ର ଆଜ୍ଞାର,
ସୌମ୍ୟ ନାହିଁ ସ୍ଥାର ଦୟା କୃପା କରଣାର ।

“ଆହିଲେ କେତାବ” ଆର ଅଂଶୀବାଦୀଗଣ
ନିଯନ୍ତ୍ର ହୟନି ସାରା ବିଶ୍ୱାସେ ଆପନ ।
ଭିନ୍ନ-ମତ ହୟ ନାହିଁ ତାହାରା ତାବନ୍,
ନା ଏଲ ତାଦେର କାଛେ ପ୍ରମାଣ ଘାବନ୍ ।
ଆଜ୍ଞାର ରମ୍ଭଳ ଘିନି, ପବିତ୍ର କୋରାଣ
ଉଦ୍‌ଗାତା, ସାହାତେ ଦୃଢ଼ ସତ୍ୟ ଅଧିଷ୍ଠାନ
(ଭିନ୍ନ-ମତ ହଇଲ ତାହାରା ତାର 'ପରେ);
“ଆହିଲେ କେତାବ” ଦଲ ଏଇରୂପ କ'ରେ,
ଘତଦିନ ଆସେ ନାହିଁ ପରମ ପ୍ରମାଣ,
କରେ ନାହିଁ ଦଲାଦଲି, କରେଛେ ସମ୍ମାନ ।
ତାଦେରେ କେବଳ ମାତ୍ର ଆଜିକାର ମତ
ଏହି ସେ ଆଦେଶ ଦେଓୟା ଆଛିଲ ସତତ—
କର୍ମେତେ “ହାନିକ” ହୟ କେବଳ ଆଜ୍ଞାର
କରୁକ ତାହାରା ପୂଜା, ଉପାସନା ଆର ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ କଣ୍ଠାରୀ

নামাজ পড়ুক, দিক্ক জাকাত সে সাথে,
চির-দৃঢ় সত্য ধর্ম ইহাই ধরাতে।
“আহলে কেতাব” আর “মুশ্রিক” ঘার
প্রত্যাখ্যান করিয়াছে সত্যধর্ম তারা
দোজথ-আগুনে হবে হবে চিরস্থায়ী,
স্থিতির অধম তারা, সংশয় নাই।
স্থিতির বরেণ্য তারা নিশ্চয়ই, ঘারা
ইমান আনিয়া করে সৎকাজ তারা।
তাহাদের পুরস্কার দর্গায় আল্লার
বেহেশ্ত-কানন আছে, তলদেশে ঘার
নহর-লহর বহে; তারা সেই লোকে
অনন্ত কালের তরে রবে নিরাশোকে।
প্রসন্ন তাদের প্রতি সদা বিশ্বপতি,
তাহারাও প্রীত তাই আল্লাহের প্রতি।
জীবন-প্রভুরে হেন ভয় ঘার মনে
এই পুরস্কার আছে তাদেরি কারণে।

(विष्णु)

ଶୁଭ୍ରା କଦମ୍ବ

ଶୁଭ କରି ଲମ୍ବେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ଆଦି ଅନ୍ତହୀନ ଯିନି ଦୟା କରଣାର ।

କରିଯାଛି ଅବତାର କୋରାଣ ପୁଣ୍ୟ “ଶ୍ଵେ କଦମ୍ବେ”
ଜାନବେ କିମେ ଶ୍ଵେ କଦମ୍ବ କର୍ଯ୍ୟ କାରେ ? ଧରା ‘ପରେ
ହାଜାର ମାସେର ଚେଯେଓ ବେଶୀ କଦମ୍ବ ଏହି ସେ ନିଶ୍ଚିଥେର,
ଏହି ସେ ରାତେ ଫେରେଶତା ଆର ଜିବରାଇଲ ଆଲମେର
କରିତେ ସରଞ୍ଜାମୁ ସକଳି ନେମେ ଆସେ ଧରଣୀ,
ଉଷାର ଉଦୟ ତକ୍ ଥାକେ ଏହି ଶାନ୍ତ ପୂତ ରଙ୍ଜନୀ

କଦମ୍ବ—ସମାନ ।

ଆଲମ—ଜଗଃ ।

ଶ୍ଵେ କଦମ୍ବ—ମହିମମୀ ରଙ୍ଜନୀ ।

(ଏକୁଶ)

ଶ୍ରୀ ଆଲକ

ଶ୍ରୀ କରିଲାମ ଲୟେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣ-ସାଗର ଯିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ପାଠ କର ନିଜ ପ୍ରଭୁର ନାମେ, ଅଛୀ ଯେ ଜନ,
କରେଛେ ଯିନି ଘନ ସେ ଶୋଣିତେ ମାନବେ ହଜନ ।
ପାଠ କର, ତବ ବିଧାତା ମହିମା-ମହାନ ସେଇ,
ଦିଯାଛେ ସବେ ଲେଖନୀର ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷା ଯେଇ ।

—ସେ ଜାନ୍ମିତନା ଧାହା,
ମାନୁଷେରେ ତିନି ଦେଛେ ଶିକ୍ଷା ତାହା ।
ନା, ନା, ମାନୁଷ ସୀମା ଲଞ୍ଚନ କରିଯା ଧାର,
ଧନ-ଗୋରବେ ମତ୍ତ ଯେ ଭାବେ ସେ ଆପନାଯ
ନିଶ୍ଚଯ ତବ ପ୍ରଭୁର ପାନେ ଯେ ଫିରିତେ ହବେ !
ଦେଖେଛ କି ତାରେ—ଆମାର ଦାସେରେ ସେ ଜନ ଯବେ
ନିବାରଣ କରେ ଦାସ ମୋର ଯବେ ନାମାଜ ପଡ଼େ ?
ଦେଖେଛ, ସେ ଜନ ଧାକିତ ଯଦିରେ ଶୁପଥ ଧରେ !

(ବାଈଶ)

ତଡ଼କାହୁରୁ

ସେ ସଦି ଅଗ୍ନେ ସଂୟମୀ ହ'ତେ କରିତ ଆଦେଶ !
 ସତ୍ୟରେ ସଦି ମିଥ୍ୟା ବଲେ ସେ (ଶାନ୍ତି ଅଶେ) ।
 (ସତ୍ୟ ହଇତେ) ଯୁଧ ସେ ଫିରାଯ ! ସେ ଜନ ତବେ
 ଜାନେନାକି, ଖୋଦା ଦେଖିତେଛେ ଯେ ତାର ସେ ସବେ ?
 ନା, ନା, ସଦି ନିର୍ମଳ ସେ ନା ହୟ, ଶେଷ
 ଟାନିଯା ଆନିବ ଧରିଯା ତାହାର ଲଲାଟ-କେଶ ।
 ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ସେ ଯହା ପାତକୀର ଲଲାଟ (ଧରି')
 (ଟାନିବ) । ଡାକୁକ ମତା ସେ ତାହାର ପାରିଷଦେରି ।
 ଆମିଓ ଆମାର ବୀର ମେବକେରେ ଦିଇ ଥବର,
 ନା, ନା, ନା, କଥନୋ ମାନିଓନା ତାଦେର 'ପର ।

ମେଜଦା କର,

ହୁଏ ତ୍ରମେ ମୋର ନିକଟ ହଇତେ ନିକଟତର ।

ଆମକ—ରଙ୍ଗ ଓ ତାହାର ପରିବର୍ତ୍ତି ଅବହା ।

(ତେଇଶ)

ଶ୍ରୀ ତୀଳ

ଶ୍ରୀ କରି ଲୟେ ଶ୍ରୀ ନାମ ଆଲ୍ଲାର,
କରଣ ଓ କୃପା ସ୍ଵାର ଅନ୍ତ ଅପାର ।

ଶପଥ “ତୀଳ”, “ଜ୍ଯାୟତୁଳ”, “ସିନାଇ” ପାହାଡ
ଶପଥ ସେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ନଗର ମଙ୍କାର—
ନିଶ୍ଚଯ ମାନୁଷେ ଆମି କରେଛି ସଜନ
ଦିଯା ସତ କିଛୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମୂରତି ଗଠନ ।
(ସେ ଜନ ସୁବିଧା ଏର ଲଈଲ ନା ତାରେ)
କରିଯାଛି ନୀଚାଦପି ନୀଚ ସେ ଜନାରେ ।
କିନ୍ତୁ ସେ ଇମାନ ଆନେ, ସ୍ଵକାଜ କରେ,
ଅନ୍ତ ସେ ପୁରକ୍ଷାର ଆଛେ ତାର ତରେ ।
“ସୁବିଚାର ପାବେ ସବେ” ବଲିଲେ ତୋମାଯ
ମିଥ୍ୟାର ଆରୋପ କରେ କେ ସେ ତବେ ହାଯ ?

ଆଲ୍ଲାହୁ କି ନନ
ସବ ବିଚାରକ ଚେଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଜନ ?

ତୀଳ—ହଜରତ ଈସାର ଜନ୍ମଭୂମି ବୟତୁଳ ମୋକାଦ୍ଦେ ତୀଳ ଜ୍ୟାୟତୁଳେର ଗାଛ ଥୁବ ବେଶି
ବଲିଯା ଉତ୍ତାକେ ଏହି ନାମେ ଆଖ୍ୟାତ କରା ହଇଥାଏ ।

ସିନାଇ—ଏକ ପାହାଡ଼ର ନାମ । ଏହି ପାହାଡ଼ ହଜରତ ମୁସା ତଓରାତ ଶହୁ ପ୍ରାପ୍ତ
ହନ ଏବଂ ଖୋଦୋର ଜ୍ୟୋତିଃ ଦର୍ଶନ କରିଯା ମୁଢିତ ହଇଯା ପଡ଼େନ ।

(ଚବିଶ)

ଶ୍ରୀ ଇନଶ୍ରୋହ

ଶୁଣ କରି ଲୟେ ପାକ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କଳଣ କୃପାର ଯିନି ଅସୀମ ପାଥାର ।

ତୋମାର କାରଣ

କରିନି କି ଆମି ତବ ବକ୍ଷ ବିଦାରଣ ?
ନାମାୟେ ସେ ଭାର (ମୁକ୍ତି) ଦିଇନି ତୋମାରେ ?
ଲୁଜ୍-ପୃଷ୍ଠ ଛିଲେ ତୁମି ଯେ ବୋକାର ଭାରେ ?

ନାମ କି ତୋମାର
କରିନି କି ମହୀଯାନ ମହିମା-ବିଧାର ?
ସଙ୍କଟେର ସାଥେ ଆହେ ଶୁଭ ନିଶ୍ଚଯ,
ଅତେବ ଅବସର ପାବେ ଯେ ସମୟ—
ଉପାସନାୟ ରତ ହବେ ସଂକଳ୍ପ ଲୟେ,
ଅଭୂର କରିବେ ଧ୍ୟାନ ଏକମନ ହୟେ ।

ଇନଶ୍ରୋହ—ବିଦାରଣ. ଉମ୍ମୋଚନ ।

(ପ୍ରେଚିଶ)

ଶୁର୍ବୀ ଦୋହା

ଶୁର୍ବ କରି, ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ଅନ୍ତ ସାଗର ଯିନି ଦୟା କରୁଣାର ।

ଶପଥ ପ୍ରଥମ ଦିବସ-ବେଳାର

ଶପଥ ରାତେର ତିମିର-ଘନ,
କରେନନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ବର୍ଜନ ତୋମା',
କରେନନ୍ତି ଦୁଶ୍ମନୀ କଥନୋ ।

ପରକାଳ ମେ ଯେ ଉତ୍ତମତର ,

ଇହକାଳ ଆର ଦୁନିଆ ହ'ତେ,
ଅଚିରାଂ ତବ ପ୍ରଭୁ ଦାନିବେନ
(ସମ୍ପଦ) ଖୁଶି ହଇବେ ଘାତେ ।

ପିତୃହୀନ ମେ ତୋମାରେ ତିନି 'କି

କରେନନ୍ତି ପରେ ଶରଣ ଦାନ ?

ଆନ୍ତି-ପଥେ ତୋମାରେ ପାଇୟା

ତିନିଇ ନା ତୋମା' ପଥ ଦେଖାନ ?

(ଛାବିଶ)

ତେଜ୍ଜ୍ଵଳାହୁର୍ମୁଖ

ତିନି କି ପାନନି ଅଭାବୀ ତୋମାରେ
 ଅଭାବ ସବ କରେନ ମୋଚନ ?
 କରିଯୋନା ତାଇ ପିତୃହୀନେର
 ଉପରେ କଥନୋ ଉତ୍ସୀଡନ ।
 ଯେ ଜନ ପ୍ରାର୍ଥୀ ତାହାରେ—ଦେଖିଓ
 କ'ରୋନା ତିରକ୍ଷାର କତୁ,
 ବ୍ୟକ୍ତ କରନ ନିୟାମତ ଯାହା
 • ଦିଲେନ ତୋମାରେ ତବ ପ୍ରଭୁ ।

ଧୋହା—ଦିବସେର ପ୍ରଥମ ଏହାର ।

(ସାତାଇଶ)

ଶ୍ରୀ ଲୋକାଲ୍

ଶ୍ରୀ କରି, ଶ୍ରୀ ନାମ ଲୟେ ଆମ୍ବାର,
ଦୟା କରନ୍ତାର ସିନି ମହା ପାରାବାର ।

ଶପଥ ରାତେର ଆରତ ସଥନ କରେ ମେ ଅନ୍ଧକାରେ
ଦିନେର ଶପଥ ପ୍ରୋଜ୍ଞଲ ଯାହା କରେଦେଇ ଜ୍ୟୋତିଃଧାରେ,
ନର ଓ ନାରୀର ଶପଥ—ଯାଦେର ତିନି ମେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୁ,
ତୋମାଦେର ସତ କର୍ମ ଫଳ ଏକମତ ନହେ କବୁ ।
ଯାରା ଦାତା ସଂସମୀ, ସତ୍ୟଧର୍ମେ ସତ୍ୟ ବଲିଯା ଲୟ,
ସହଜ କରିଯା ଦିବ କଲ୍ୟାଣେ ତାହାଦେରେ ନିଶ୍ଚଯ ।
କିନ୍ତୁ ଯାହାରା କ୍ରପଣ, ନିଜେରେ ଭାବେ ଅତି ବଡ଼ ଘାରା,
ବଲେ ସତ୍ୟଧର୍ମେ ମିଥ୍ୟା, ଶୀଘ୍ର ଦେଖିତେ ପାଇବେ ତାରା,
ସହଜ କରିଯା ଦିଯାଛି ତାଦେର ଦୋଜିଥେର ପଥ, ଆର
ରଙ୍ଗା କରିତେ ପାରିବେ ନା ତାରେ ତାର ଧନ-ସଜ୍ଜାର ।
ତଥନ କ୍ଷରିସ ହିବେ ମେ । ଜେଲୋ ମୁପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମେ ଆମାର । ଏକାଳ ପରକାଳ ସବଥନ

(ଆଟାଇଶ)

ତୋରାତୁଳ

କେବଳ ଆମାରି ଏଥିତ୍ଯାରେ ସେ । କରି ତାଇ ସାବଧାନ,
 ପ୍ରଜ୍ଞାଲିତ ସେ ଅନଳ ହିତେ ଜୁଲ ଜୁଲ ଲେଲିହାନ ।
 ହତଭାଗୀ ସେଇ ଜନ ସତ୍ୟ ହ'ତେ ସେ ମୁଖ ଫିରାୟ,
 ସେ ଛାଡ଼ା ସେଇ ସେ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡ ପଶିବେ ନା କେହ ହାୟ ।
 ସେ ଅନଳ ହ'ତେ ରଙ୍ଗା ପାଇବେ ସେଇ ସଂସମୀ ଜନ
 ଶୁଦ୍ଧ ହବାର ମାନସେ ସେଇ ଜନ କରେ ଧନ ବିତରଣ ।
 କାହାରେ ଦୟାର ପ୍ରତିଦାନରୂପେ କରେ ନା ସେ ଧନ ଦାନ,
 ତାହାର ମହିମମୟ ମେ ପ୍ରଭୁରେ ତୁଷିତେ ସଜ୍ଜବାନ ।

ଲାମ୍ବ—ଗାତ୍ର ।

(ଉତ୍ସବିଶ)

ବୁଦ୍ଧା ଶାସ୍ତ୍ର

ଓକ୍ତର କରି ଲଯେ ନାମ ମହାନ ଆଜ୍ଞାର,
ଯିନି ସବ ଦୟା-କୃପା-କର୍ମଣ ଆଧାର ।

ଶପଥ ରବି ଓ ରବି-କିରଣେର
ସଥନ ଚନ୍ଦ୍ର ଚଳେ ମେ ପିଛନେ ତାର,
ଦିବସ ସଥନ କରେ ସପ୍ରକାଶ
ରବିରେ, ରଜନୀ ଅନ୍ଧକାର,
ସଥନ ଛାଇୟା ଫେଲେ ମେ ରବିରେ;
ନଭଃ-ନିର୍ମାଣ-କାରୀ ତାହାର;
ଏଇ ମେ ପୃଥିବୀ ସ-ବିଷ୍ଟାର;
ଆଜ୍ଞା, ସୁଚାରୁ ଗଠନ ତାର ।

ମେହି ଆଜ୍ଞାର ସ୍ଵ ଓ ଅସତେର
ଦିଯାଛି ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ,
ଏଇ ମକଳେର ଶପଥ ଇହାରା
ମକଳେ କରିଛେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦାନ—

(ତ୍ରିଶ)

ଚତୋରୁକୁ

ଆମଶ୍ଵଳି ହଇଲ ଯାର,
 ନିଶ୍ଚଯ ସାର୍ଥକ ଜୀବନ,
 ଆମାଯ କଲୁଷିତ କରିଲ ଯେ
 ଚିର ବଞ୍ଚିତ ହଲ ସେ ଜନ ।

ସତ୍ୟରେ ବଲିଲ ମିଥ୍ୟା
 “ମାମୁଦ” ଜାତି ସେ ଗର୍ବତରେ
 ଅଗ୍ରସର ହ'ଲୋ ହତଭାଗେରା
 (ରେମୁଲେରେ ନାହି ଗ୍ରହଣ କରେ) ।

କହିଲେନ ରମୁଲ ଖୋଦାର ପ୍ରେରିତ
 —ସଲିଲ କରିତେ ପାନ
 ଓଈ ଆମାର ଉଟେରେ
 ଦିଓନାକୋ ବାଧା ବ'ଧୋନା ପ୍ରାଣ ।

ବଲିଲ ନବୀରେ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ
 ତଥାପି ତାହାରା ବଧିଲ ଉଟେରେ
 (ଏକତ୍ରିଶ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ତାହାଦେର ତାଇ ପାପେର ଫଳେ

ବିଧିଷ୍ଠ କରିଲ ଆଜ୍ଞା ତାଦେନେ ।

ଧୂଲିମାଂକ'ରେ ଫେଲିଲେନ ଥୋଦା ।

ତାଦେରେ; ଏହି ସେ ସଂସ-ଲୀଲାର

ପରିଣାମ ଫଳେ ବେ-ପରୋଯା ତିନି

(କୋନ ଡର କବୁ ନାଇ ତାର) ।

ଶାମ୍ସ—ଶ୍ରୀ ।

(ବାତିଶ)

ଶୁର୍ବା ବାଲୋଦ୍

ଶୁର୍ବ କରି ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ଯିନି ଦୟାଶୀଳ ଆର କୃପାର ଆଧାର ।

ଶପଥ କରି ଏଇ ନଗରେର
ଯେହେତୁ ବିରାଜ କରିଛ ହେଥୀଯ
ଶପଥ ପିତାର ଆର ତାହାଦେର ସନ୍ତାନେର
(ଅଧିବାସୀ ଏଇ ନଗର ମଙ୍କାୟ) ।

ମାନୁଷେ କରେଛି ହଣ୍ଡି ଯେ ଆମି
ନିଶ୍ଚଯ ହୁଅ କ୍ଲେଶେର ମାଝ,
ମେ କି ଭାବେ, ତାର ପରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ
କରିତେ କେହି ନାହିଁ ମେ ଆଜ ?

“ଉଡ଼ାଯେ ଦିଯାଛି ରାଶି ରାଶି ଟାକା
ଆମି” — ମେ ବଲେ ବିନାଶିତେ ତୋମାରେ ।

ମେ କି (ଏଇ ଶୁଦ୍ଧ) ମନେ କରେ
କେହ ଦେଖିତେଛେ ନା ତାହାରେ ?

(ତେଜିଶ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଆମି କି ତାହାର ମଙ୍ଗଳ ଲାଗି
 ଦିଇନି ତାହାରେ ଯୁଗଳ ନୟନ ?
 ଜିହ୍ଵା ଓଷ୍ଠ ଦିଇନି ? ଦେଖାଯେ
 ଦିଇନି ଉଭୟ ପଥ ସେ କାରଣ ?
 କିନ୍ତୁ ପ୍ରବେଶ କରିଲ ନା ତ ମେ
 ଦୁର୍ଗମ ପଥେ ଉପତ୍ୟକାର,
 ଉପତ୍ୟକାର ଦୁର୍ଗମ ମେହି
 ପଥ—ଜାନ ରୂପ ସନ୍ଧାନ ତାର ?
 ମେ ପଥ—ଦାମେରେ ମୁକ୍ତିଦାନ
 ଓ ଅନ୍ତଦାନ ମେ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତେରେ
 ଆଶ୍ରୟ ଦାନ ଧୂଲି-ଲୁପ୍ତି
 କାଞ୍ଚାଲେ, “ଏତିମ୍” ଆସ୍ତୀଯେରେ ।
 ଏମନି କ'ରେ ମେ ହୟ ଏକଜନ
 ତାଦେର ମତଇ, ଇମାନ ଘାରା
 (ଚୌତ୍ରିଶ)

ଅମ୍ବା
ପତ୍ର
ନିଧି

[୨୬]

ତୋଷାତୁଳ

ଆମେ ଆର ଦେଇ ଉପଦେଶ

ସବ ବିପଦେ (ମହେ ତାରା) ।

ଉପଦେଶ ଦେଇ ପରମ୍ପରାରେ ମେ

ଦୟାଶୀଳ ହ'ତେ, ତାରାଇ ହବେ

ଦକ୍ଷିଣକର ଅଧିକାରୀ । ଆର

ଏ ଆଯାତେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରେ ଗୋ ଘାରା—ହବେ

ବାମହଞ୍ଚେର ଅଧିକାରୀ ତାରା, ତାଦେର ତରେ

ଆଛେ ନିବନ୍ଧ ହତାଶନେର ବରାଦ୍ର ରେ ।

ବାଲାଦ—ନଗର ।

(ପେନ୍ଡିଶ)

ଶୁର୍ବା କଞ୍ଚକ

ଶୁର୍ବ କରି ଲମ୍ବେ ପାକ ନାମ ଆଲ୍ଲାର,
କଳଣୀ-ନିଧାନ ସିନି କୁପା-ପାରାବାର ।

ଉଷାର ଶପଥ ! ଦଶ ମେ ରାତରେ ଶପଥ କରି,
ଯୋଡ଼-ବିଯୋଡ଼ ମେ ଦିନେର ଶପଥ ! ମେ ବିଭାବରୀ,
ସବେ ଅବସାନ ହ'ତେ ଥାକେ କରି ତାର ଶପଥ
ଜ୍ଞାନୀଦେର ତରେ ସଥେଷ୍ଟ ଶପଥ—ଏହି ତ ।
ଭୀମବାହୁ ଏ ଇରାମୀଯ “ଆଦ”ଦେର ‘ପରେ,
କରେଛେନ କିବା ପ୍ରଭୁ ତବ ଦେଖନି କି ଓରେ ?
ହୟନି ସୃଜିତ ନଗର ସମୁହେ ତାଦେର ପ୍ରାୟ
ଆର ମେ “ସାମୁଦ୍ର” ଜାତି ସେ ପାଥର କାଟିଯା
ମେ ଉପତ୍ୟକାଯ—
ବସାଇଯାଛିଲ ନଗର ବସତି, ଆର ବହୁ କୌଳକଧାରୀ;
ଫେରାଉନ ସାଥେ ବିନାଶ ସାଧିଲାମ କେନ
ଆମି ତାହାରି ?

(ଛତ୍ରିଶ)

ଅ
ମ

ମୁଖ

[୨୭]

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ନଗରେ ନଗରେ କରେଛିଲ ଓଦ୍‌ଦତ୍ୟ—ଆର
ବହୁ ଅନାଚାର ଏମେଛିଲ ତଥାଯ ଆବାର ।
ଶାନ୍ତି ଦଣ୍ଡ ତୋମାଦେର ପ୍ରଭୁ
ତାଦେର ଉପରେ ଦିଲେନ ତାଇ,
ନିଶ୍ଚଯ ତବ ପ୍ରଭୁ ଦେଖେ ସବ,
ଥାକେନ ସମୟ ପ୍ରତୀକ୍ଷାଯ ।
ମାନବେ ସଥଳ ଦିଯେ ସମ୍ପଦ
“ସମ୍ମାନ, କରେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଭୁ,
“ଆମାର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦିଲେନ ଏ ସବ
ସମ୍ମାନ”—ବଲେ ଅବୋଧ ତବୁ !
ଆବାର ତାହାରେ ପରୀକ୍ଷା ଯବେ
କରେନ ଜୀବିକା ହ୍ରାସ କ'ରେ,
କେ ବଲେ “ଆମାର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଏ ହେବ
ଅପମାନିତ ଗୋ କରିଲ ଘୋରେ !”

(ସାହିତ୍ୟିକ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ନହେ, ନହେ, ତାହା କଥନଇ ନହେ,
 ଏ ସବେର ତରେ ତୋମରା ଦାୟୀ,
 ଏତିମେ ତୋମରା ଗ୍ରାହ କରନା
 କାଙ୍ଗଳେ ଖାତ୍ର ଦିତେ ଉତ୍ସାହ ନାହିଁ।
 ଅନ୍ଧମୁଣ୍ଡ ତାରେ ନାହିଁ ଦାୱ,
 ଅତ ବେଶୀ କର ଅର୍ଥେର ମାୟା
 ପିତୃ-ସମ୍ପଦ ବିନା ବିଚାରେ ସେ
 ଯାଓ ସେ ତୋମରା ତୋଗ କରିଯା ।
 ଜାନ ନା କି, ସବେ ଭୌଷଣ ରବେ
 ଏ-ଧରିତ୍ରୀ ବିଚୁଣିତ ହବେ
 ଦଲେ ଦଲେ ଫେରେଶତାଗଣ
 ତଥନ ହାଜିର ହ'ବେ ସବେ ।
 ଆର ଆସିବେନ ସେ-ଦିନ
 ତବ ମହାନ ପ୍ରଭୁ ସେଥାର,
 (ଆଟେତ୍ରିଶ)

ତଙ୍କୋତୁଳ

ଦୋଜଥ ସେଦିନ ହଇବେ ଆନୀତ,
ସେଦିନ ମାନୁଷ ଅଗ୍ରିବେ ହାଯ !

କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ଅଗ୍ରଣେ କି ହବେ ?

ହାଯ, ହାଯ କରି କାହିବେ ସବ,
“ପୂର୍ବେ ଘଦି ଏ ଜୀବନେର ତରେ
ପ୍ରେରିତାମ ପୁଣ୍ୟେର ବିଭବ !”

ଅନ୍ତ କେହ ସେ ପାରିବେ ନା ଦିତେ

‘ତେମନ ଶାନ୍ତି ସେଦିନ,
ଅନ୍ତ କେହଇ ତଥନ ବାଧା ଦିତେ
ପାରିବେ ନା ସେଇ ସେ ଦିନ ।

ଶାନ୍ତି-ପ୍ରାପ୍ତ ମାନୁଷ-ଆସ୍ତା !

ଫିରେ ଏମ ନିଜ ପ୍ରଭୁ ପାନେ ।

ତୁମି ତାର ପ୍ରତି ପ୍ରୀତ ସେମନ
ତିନି ତବ ପ୍ରତି ପ୍ରୀତ ତେମନ ।

ଅମ୍ବା
ପତ୍ର
ଦିନ

[୨୭]

ତଡ଼କାତୁଳ୍ଯ

ଅନୁଗତ ମୋର ଦାସ ଘାରା

ଏମ ମେହି ଦଲେ,

ବେହେଶତେ ମୋର କରିବେ ପ୍ରବେଶ

ଅବହେଲେ ।

ଫଜର—ଉସୀ ।

(ଚାଲିଶ)

ଅମ୍ବା
ପ୍ରକଳ୍ପ

[୨୮]

ଶୁର୍ବା ଆଶିକ୍ଷା

ଶୁର୍କ କରି ଶୁଭ ନାମ ଲୟେ ଆଜୀର,
କଙ୍ଗା-ନିଧାନ ଯିନି କୃପା-ପାରାବାର ।

—ଆସିଯାଛେ ନିକଟେ ତୋମାର
ବ୍ୟାକ୍ କି ଆଚହନକାରୀ ସଟନାର ?
ବହୁ ମେ ଆନନ ହବେ ନତ ଜ୍ୟୋତିହୀନ;
ଶ୍ରାନ୍ତ କର୍ମ-ପରିକ୍ଳାନ୍ତ ତାହାରା ମେ ଦିନ—
ପ୍ରଜ୍ଞାଲିତ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ ପ୍ରବେଶ କରିଯା
ଫୁଟନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶେ ଜଳ ଯାଇବେ ପିଇଯା ।
ବିଷ କଣ୍ଟକ ଶୁଦ୍ଧ ପାଇବେ ଆହାର,
କରିବେ ନା ପୁଷ୍ଟ ଦେହ, ନିର୍ବିତ୍ତ କୁଧାର ।
ଖୁଶିତେ ହଇବେ ବହୁ ମୁଖ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ,
ହରଷେ ଲହିବେ ତାରା ନିଜ ପୁଣ୍ୟ-ଫଳ ।

(ଏକଚଲିଶ)

====ତୁଳ୍କାତୁଳ୍କ=====

ମହିମା-ମୂଳର ପାବେ ତାହାରା ବାଗାନ,
ଶୋନେ ନା କେହଇ ସେଥା ମିଥ୍ୟାର ବ୍ୟାଧ୍ୟାନ
ସେଥା ଚିର ବହମାନ ଉଚ୍ଚ ସମୁଦ୍ର,
ସମୁନ୍ନତ ସିଂହାସନ ସେଇଥାନେ ରଖ ।
ରାଥ ଆଛେ ପାନ-ପାତ୍ର, ଶତ ଉପାଧାନ,
ବିଛାନେ ମଥମଲ ଶୟା (ଆରାମ-ଶୟାନ) ।
ଦେଖେ ନାକି ଉଟ ସବ ଚେଯେ ତାରା ମବେ ?
କିନ୍କିପେ ତାଦେର ହଣ୍ଡି ହଇଲ୍; ନା ଭାବେ ?
ଦେଖେ ନା ବିନା ଉତ୍ତରେ ଆକାଶ କେମନେ
ଉଚ୍ଚେ ହେଯେଛେ ରାଥା ? ପର୍ବତଗଣେ
ଦେଖେ ନା କେମନେ ହ'ଲ ତାଦେର ସ୍ଥାପନ ?
ବିଞ୍ଚାରିତ ହ'ଲ ଏ-ଧରା ମେ କେମନ ?
ତୁମି ଉପଦେଷ୍ଟୀ ଶୁଦ୍ଧ, ଉପଦେଶ ଦାଓ
ତୁମିତ ପ୍ରହରୀ ନହ, (ପଥ ମେ ଦେଖୋଓ)

(ବିଯାଲିଶ)

ଅ
ମ
ପ
ତ

[୨୮]

ତଡ଼କାହୁର୍ର

ମାନିବେ ନା ଆଦେଶ ଯେ, ଫିରାଇବେ ମୁଥ,
ଦିବେନ ଆଲାହ, ତାରେ କଠୋର ମେ ଦୁଃଖ ।
ନିଶ୍ଚଯ ଫିରିତେ ହବେ ତାରେ ମୋର ପାଶେ,
ହିସାବ ନିକାଶ ହବେ ଆମାରି ସକାଶେ ।

ଶାଶ୍ଵତ—ଆଜିନ୍କାରୀ, (ଅଜର ଘଟନା)

(ଡେଓଲିଙ୍ଗ)

ଶ୍ରୀ ଆ'ଲା

ଶୁଣ କରିଲାମ ଲୟେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରଣ-ନିଧାନ ସିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ମହତ୍ତମ ସା ନାମ ପ୍ରଭୁର,
ବର୍ଣ୍ଣା କର ପବିତ୍ରତା ତାର,
ସୃଜନ କରିଯା ସିନି ପୂର୍ଣ୍ଣତା
ଦାନିଯାଛେନ ତାର ଆବାର ।

ଉଚିତ ସର୍ଷେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
କରିଯା ତିନିଇ ଦେଖାନ ପଥ,

ସୃଜିଯା ତୃଗାଦି ତାରେ ଆବାର

କରେନ କୁଷ ଭସ୍ମବନ୍ ।

ଆମି ତୋମା' ପଡ଼ାଇବ କୋରାଣ,
ବିଶ୍ୱାସ ତାଇ ହବେନା ଆର,
ତବେ ଆଜ୍ଞାହ ଜାନେନ ସବ
ପ୍ରକାଶ ଗୋପନ ସବ ବ୍ୟାପାର ।

(ଚୁଯାନ୍ତିଶ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ତୋମାର ତରେ ମେ କଲ୍ୟାଣେର
 ପଥେରେ ସହଜ ଦିବ କ'ରେ,
 - ଅତଏବ ଉପଦେଶ ବିଲାଓ
 ସଦି ମେ ସୁଫଳ ହୟ, ଓରେ !

ଉପଦେଶ ତବ ଲବେ ଭରାଯ
 ମେହି ଜନ ଆଛେ ଧାହାର ଭୟ,
 ଅତିଶୟ ହତ-ଭାଗ୍ୟ ଯେ
 • ତାହା ହ'ତେ ଦୂରେ ମରିଯା ରୟ
 ଦୋଜଥେର ମହା ଅନଳ ମାବା
 କରିବେ ପ୍ରବେଶ ମେହି ମେ ଜନ
 ବାଁଚିବେଓ ନା ମେ (ଶୋନ୍ତିତେ)
 ହବେନା ମେଥୀଯ ତାର ମରଣ
 ମେହି ଜନ ହୟ ସଫଳକାମ
 ଅନ୍ତଃକରଣ ପରିବତ୍ର ଧାର,
 (ପ୍ରେସ୍ରାଷ୍ଟିକା)

===== ଉତ୍ସାହିତ =====

ନାମାଜ୍ ପଡ଼େ ଯେ, କରି ସ୍ଵରଣ
 ନାମ ସେ ଦୟାଲ ପ୍ରଭୁର ତାର ।
 ପଛଳ ମେ କରିଲ ହାୟ
 ପାର୍ଥିବ ଏହି ଜୀବନକେଇ
 ଉତ୍ତମ ଆର ଅବିନାଶୀ
 ଜୀବନ ଯା ପାବେ ପରକାଳେଇ ।
 ନିଶ୍ଚଯ ପୂର୍ବେର ସକଳ
 କେତୋବେଇ ଆଛେ ତା ବିଦ୍ୟମାନ,
 ବିଶେଷ କରିଯା ଇବରାହିମ,
 ଯୁସାର କେତୋବ ତାର ପ୍ରମାଣ

ଆ'ମୀ—ଯହତମ ।

(ଛେତ୍ରିଶ)

ଶୁଣା ତାରେକ

ଶୁଣି କରି ଲୟେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣା-ସାଗର ସିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ଶପଥ “ତାରେକ” ଓ ଆକାଶେର
ସେ “ତାରେକ” କି ତା ଜାନ କିମେ ?
ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମାନ
(ନିଶୀଥେ ଆଗତ ଅତିଥି ସେ) ।

ଏମନ କୋନ ସେ ନାହି ମାନବ
ରକ୍ଷକ ନାହି ଉପର ଯାର,
ଅତଏବ ଦେଖ ଉଚିତ ତାର
କୋନ୍ ବଞ୍ଚିତେ ସୃଷ୍ଟି ତାର ।

ବେଗେ ବାହିରାଯି ଉଛଲ ଜଳ-
ବିନ୍ଦୁ ତାତେଇ ସ୍ଵଜନ ତାର
ପିଠ ଓ ବୁକେର ମଧ୍ୟ ଦେଶ
ଦେଇ ସେ ଜଳ ସ୍ଥାନ ଯାହାର
(ସାତଚଲ୍ଲିଶ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ସନ୍ଧମ ତିନି ନିଶ୍ଚଯଇ
 କରିତେ ପୁନର୍ଜୀବନ ଦାନ,
 ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ହବେ ସବାର
 ଶୁଣ୍ଡ ବିଷୟ ହବେ ପ୍ରମାଣ,
 ରବେଳା ଶକ୍ତି ସହାୟ ଆର
 ଦେଦିଲ ତାହାର କୋନ କିଛୁଇ,
 ଶପଥ ନୌରୁଦ-ଘନ ଲଭେର
 ଶପଥ ବିଦ୍ୟାଯଶୀଳ ଏ-ଭୁଇ ।
 ଇହାଇ ଚରମ ବାକ୍ୟ ଠିକ, .
 ନିରର୍ଥକ ଏ ନହେ ମେ ଦେଖ,
 ମତଲବ କରେ ତାହାରା ଏକ
 ମତଲବ କରି ଆମି ଓ ଏକ
 ଅବସର ତୁମି ଦାଓହେ ତାଇ .
 ବିଧିମୂର୍ତ୍ତିଦେର କ୍ଷଣତରେ
 ଦାଓ ଅବକାଶ ତାହାଦେରେ ।

ତାରେକ—ମୃଦୁ ଆଗସ୍ତ୍ୟ ।

(ଆଟଚଲିଶ)

ଶ୍ରୀ କୁରୁତ୍ତେ

ଶ୍ରୀ କରିଲାମ ଲୟେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣା କୃପାର ଯିନି ଅସୀମ ପାଥାର ।

ଗ୍ରହ-ଉପଗ୍ରହଭରା ଶପଥ ଆକାଶେର,
ଆର ଶପଥ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ରୋଜ ହାଶରେର ।
ଶପଥ ଉପସ୍ଥିତ, ଉପଚ୍ଛାପିତ ସବାର,
ଖଂସ ହ'ଲ ମେ ଅଧିକାରିଗଣ ପରିଥାର ।
କାଷ୍ଠପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚିକୁଣ୍ଡ-ଅଧିକାରିଗଣ
ବ'ମେଛିଲ ତତ୍ତ୍ଵପରି ତାହାରା ଯଥନ ।
ଆଜ୍ଞାଯ-ବିଶ୍ୱାସିଗଣେ ଧରିଯା ତଥାଯ
ଫେଲିଯା ଦେଖିତେଛିଲ ନିଜେରାଇ ହାଯ !
ସାଜ୍ଜା ଦିତେଛିଲ ଶୁଦ୍ଧ ଅପରାଧେ : ଏଇ
ବିଶ୍ୱାସିଗଣେର ପ୍ରତି ; ବିଶ୍ୱାସିରା ଯେଇ

ତଡ଼କାତୁଳ

ଇମାନ ଆନିଯାଛିଲ ଆମାହର ପ୍ରତି
ଅନ୍ତ ପ୍ରତାପ ଯିନି ମହୀୟାନ ଅତି ।
ଦ୍ଵର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ରାଜତ୍ରେର ଅଧିପତି ଯିନି,
ଜ୍ଞାତ ଏ-ସବେର ତତ୍ତ୍ଵ ଏକମାତ୍ର ତିନି ।
ଇମାନଦାର ସେ ନର-ନାରୀରେ ଯାହାରା
ଦେଇ ସ୍ତ୍ରୀଣା, ତୋବା ନାହି କରେ ତାହାରା
ଇହାରଇ ଜନ୍ମ ଘାବେ ଦୋଜଥେ ନିଶ୍ଚୟ,
ଅନଳ ଦାହନ ଜ୍ବାଳା ସେଥାି ଶୁଦ୍ଧ ରଯ ।
ଅବଶ୍ୟ ଯାହାରା ସୃ ‘ନେକ୍’ କାଜ କରେ,
ଆମେ ସେ ଇମାନ; ଆଚେ ତାହାଦେର ତରେ,
ଏମନ ବାଗାନ, ଘାର ନିମ୍ନଦେଶ ଦିଯା
ପୁଣ୍ୟ-ତୋଯା ନଦୀ ସବ ଚଲିଛେ ବହିଯା ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଫଳତା ଏହି ନିଶ୍ଚୟ ତୋମାର
ପ୍ରଭୁ ପ୍ରତାପାନ୍ବିତ ବିପୁଲ ବିଧାର ।

ତୋଷାତୁଳ

ପ୍ରଥମେ ଶୁଜିଯା ଯିନି ଗଡ଼େନ ଆବାର
 ତିନି ମହା ପ୍ରେମମୟ କ୍ରମାବାନ, ଆର
 । ଜଗତ-ସାତ୍ରାଜ୍ୟ-ସିଂହାସନେର ପତି,
 ଇଚ୍ଛାମୟ ପ୍ରଭୁ ତିନି ଗରୀଯାନ ଅତି ।
 କେରାଉନ ସାମୁଦେର ସେନା—ସମ୍ବାର
 ତାଦେର ରୁତ୍ତାନ୍ତ ଶୋନା ଆଛେ କି ତୋମାର ?
 ଜାନ କି କେମନେ ହ'ଲ ତାରା ଛାରଥାର ?
 ସେ ଜନ ଅମାତ୍ୟ କରେ ଆଦେଶ . ଆମାର
 ସତ୍ୟେରେ ଅସତ୍ୟ ବଲା କାଜ ସେ ତାହାର ।
 ଅଥଚ ଆଲ୍ଲାହ୍ତାଲା ଘରିଯା ତାହାୟ
 ପରିବ୍ୟାନ୍ତ ର'ଯେଛେନ ଚାରିଦିକେ ହାୟ ।
 ମହିମାନ୍ତିତ ମହା କୋର-ଆନ ଏଇ
 ଲିଖିତ ସୁରକ୍ଷିତ ପାକ “ଲଞ୍ଜହେ”ଇ ।

ସୁରଜ—ଏହ ସା ରାଶିଚଙ୍କ ।

(ଏକାଇ)

ଶୁଣା ଇନ୍‌ଶିକାକ

ଶୁଣ କରିଲାମ ଶୁଭ ନାମେତେ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣା କୃପାର ସ୍ଥାର ନାହିଁ ନାହିଁ ପାର ।

(ରୋଜ କିଯାମତେ) ସବେ ଫାଟିବେ ଆକାଶ,
ହବେ ସେ ପ୍ରଭୁର ନିଜ ଆଜ୍ଞାବହ ଦାସ,—
ଏହି ଉପଘୋଗୀ କ'ରେ ଗଡ଼େଛି ତାହାୟ;
ଲାଗିବେ ସେ ଆକର୍ଷଣ ସଥନ ଧରାୟ;
ଯାହା କିଛୁ ଆଛେ ତାର ମଧ୍ୟ, ଫେଲି ତାଯ
ହଇୟା ଯାଇବେ ଶୂନ୍ୟ-ଗର୍ଭ ସେ ହାୟ;
ମାନିବେ ପୃଥିବୀ ଆଜ୍ଞା ତାହାର ଖୋଦାର,
ଏହି ଉପଘୋଗୀ କ'ରେ ସ୍ଵଜନ ସେ ତାର ।
ତୋମାର ଖୋଦାର ପାନେ ଚଲିତେ, ମାନବ !
ତୋମାରେ କରିତେ ହବେ ଚେଷ୍ଟା ଅସନ୍ତବ ।

(ବାହାର)

ତଡ଼କାତୁଳ

ତବେ ସେ କରିବେ ଲାଭ ମିଳିବ ତାହାର !—
 ମିଳିବେ “ଆମଲ-ନାମା” ଡା’ନ ହାତେ ଧାର,
 ସହଜେ ଦିବେ ସେ ତାର ହିସାବ ନିକାଶ,
 ହରଷେ ଫିରିବେ ନିଜ ପରିଜନ ପାଶ ।
 ସେ ପାବେ ଆମଲ-ନାମା ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ପାନେ,
 “ସର୍ବନାଶ” ବଲିଯା ସେ କାଂଦିବେ ସେଥାନେ ।
 ପଶିବେ ସେ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ ।—ଆସୀଯ ସ୍ଵଜନେ
 ବେଷ୍ଟିତ ଛିଲ ସେ ସବେ ହରଷିତ ମନେ,
 ଧରିଯା ଲଈଯାଛିଲ ମନେ ସେ ତାହାର
 ଫିରିତେ କଥନେ ତାରେ ହଇବେନା ଆର ।

—ତାରେ ସର୍ବଦା

ଦେଖିତେଛିଲେନ, ନିଶ୍ଚଯ, ତାର ସେ ଥୋଦା
 ସାନ୍କ୍ଷୟ-ଗଗନେର ଓ ଗୋଧୁଲି-ରାଗେର
 ଶପଥ କରି ଆର ସେ ତିମିର ରାତେର,

(ତିମିର)

=====ତତ୍ତ୍ଵାତୁଳ=====

ସାମିନୀ ସଂଗ୍ରହ କରେ ସତ କିଛି ତାର,
 ଆର ଶପଥ କରି ଆମି ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଚନ୍ଦ୍ରମାର ;—
 ନିଶ୍ଚଯ ତୋମରା ପୌଛିବେ ପରେ ପରେ ।
 �କ ସ୍ତର ହ'ତେ ପୁନରାୟ ଅନ୍ତ ସ୍ତରେ ।
 (ଅତେବ) ତାହାଦେର କି ହେଁବେ ? ତାରା
 ବିଶ୍ୱାସ କରେନା ଏ ବିଶ୍ୱାସ-ହାରା !
 କୋରାଣ ତାଦେର କାହେ ସବେ ପାଠ ହୁଯ,
 (କେବ) ତାହାରା ମେଜଦୀ ମାହି କରେ
 ସେ ସମୟ !

ଅମାନ୍ୟ କରେ ସାରା ତାରାଇ ଆବାର
 ସତ୍ୟ ମେ ଆରୋପ କରେ ତାରାଇ ମିଥ୍ୟାର ।
 ତାହାରା ପୋଷଣ କରେ ମନେ ସାହା ସତ,
 ଆଲ୍ଲାହ ବିଶେଷରୂପେ ତାହା ଅବଗତ ।

—କଠୋର ଦଣ୍ଡେର

(ଚୁଯାଇ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଅତଏବ ଦିଯେ ରାଥ ସଂବାଦ ତାଦେର ।

(ତବେ) ଯାହାରା ଇମାନ ଆଣେ, ମେକ କାଜ କରେ,
ଅନ୍ତହୀନ ପୁରସ୍କାର ତାହାଦେର ତରେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ରୀ—ବିଦୀରଣ, କାଟିଆ ଷାଓରୀ ।

(ପଞ୍ଚାମୀ)

ଶୁରା ତାଙ୍କିଙ୍କ

ଶୁରୁ କରି ଲମ୍ବେ ପୂତ ନାମ ବିଧାତାର,
କରୁଣା ଓ ଦୟା ସାର ଅନାଦି ଅପାର ।

ସର୍ବନାଶ ତାହାଦେର, ହ୍ରାସ-କାରୀ ଘାରା,
ସଥନ ଲୋକେର କାହେ ମେପେ ଲମ୍ବ ତାରା,
ତଥନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ ଚାଯ ମେପେ ନିତେ
ତାଦେରେ ଓଜନ କରେ ହୟ ସବେ ଦିତେ,
ତଥନ କମ ସେ କରେ ମାପେ ଓ ଓଜନେ !
ଉଠିବେ ହଇବେ ପୁନଃ, କରେନା ତା ମନେ ।
ଉଠିବେ ମାନବ ପୁନଃ ମହାନ ସେ ଦିନ,
ବିଶ୍ୱ-ପାଲକେର କାହେ ଦ୍ଵାରାବେ ଯେଦିନ ।
ପାପିଷ୍ଠ ଲୋକେର ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୁଦୟ
ନିଶ୍ଚର “ସିଙ୍ଗନେ” ସାକେ, କରୁ ମିଥ୍ୟା ନମ୍ବ ।

=====ତେଜ୍ଜ୍ଵାତୁର=====

ଜାନ କି, ସେ “ସିଙ୍ଗିନ” କି ?
 ଲିଖିତ କେତୋବ,
 (ଲେଖା ରବେ ଯାତେ ତାର ପାପେର ହିସାବ) ।

—ସର୍ବନାଶ ହବେ
 ତାଦେର—ସତ୍ୟରେ ବଲେ ମିଥ୍ୟା ଧାରା ସବେ ।
 କର୍ମଫଳ ଆସିର ଏଦିନ ହାଶରେର—
 ବଲେ ମିଥ୍ୟା—ସର୍ବନାଶ ହବେ ତାହାଦେର ।
 ଆଦେଶ ଲଞ୍ଘନକାରୀ ପାତକୀ ବ୍ୟତୀତ
 ଆର କେହ ବଲେନା—ଏ ସତ୍ୟର ଅତୀତ ।

ତାର କାଛେ ପାଠ ହଲେ ଆମାର ଏ ବାଣୀ,
 ସେ ବଲେ ଏ “ପୂର୍ବତନ ଲୋକେର କାହିନୀ” ।

—କଥନଇ ନହେ, ତାହା ନହେ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ତାଦେର ନିଜ କାଜଗୁଲି ରହେ,
 ଜୟେଷ୍ଠ ମରିଚାରିପେ ତାହାଦେର ମନେ ।

(ସାତାମ)

ତତ୍ତ୍ଵକ୍ଷାତ୍ତ୍ଵ

ଦେଦିନ ତାହାରା ନିଜ ଥୋଦାର ସଦମେ,
ପାରିବେଳା ଯେତେ ନିଶ୍ଚଯ ! ତାର ପର
ପ୍ରବେଶ କରିବେ ତାରା ଦୋଜଥ ଭିତର ।
ମେହି କର୍ମେର ଫଳ ଜେଣେ ଇହା ମେହି,
ତୋମରା ମିଥ୍ୟା ସଦା ବଲିତେ ଏ'ରେଇ ।
କଥନଇ ମିଥ୍ୟା ନହେ, ରହିବେ ନିଶ୍ଚଯ,
ଲେଖା “ଇଲ୍ଲିଯନେ” ସବ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୁଦୟ
ଯତ ସଂଲୋକେର ମେ । ଜାନ “ଇଲ୍ଲିଯନ”
କାରେ କର ? ଲିଖିତ ମେ କେତାବ ରତନ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କେବଳ ତାରା କରିବେ ଦର୍ଶନ
ଆମାର ନିକଟେ ଯାବେ ଯେ ମାନବଗଣ ।
ଶୁଦ୍ଧଚାର ଶୁଦ୍ଧ ରବେ, ପୁଣ୍ୟ-ଆସ୍ତାଗଣ,
ଶୁଦ୍ଧଚ ତଥ୍ବରେ ରହି କରିବେ ଦର୍ଶନ ।

—ମେ ଶୁଦ୍ଧ-ପୁଲକେ

(ଆଟାମ)

ତଓର୍ଯ୍ୟାତୁଳ୍ଳ

ଦେଖିତେ ପାଇବେ ତାରା ନିଜ ମୁଖେ ଚୋଥେ ।

—ଶିଲମୋହର କରା

ତାହାରା କରିବେ ପାନ ସୂପବିତ୍ର ସୂରା ।

କଞ୍ଚରୀର ମେ ମୋହର । କାମନା କାରୁର

ଥାକେ ସଦି—କରୁକ କାମନା ଏ ଦାରୁର ।

“ତ୍ସନ୍ନାମ” ସୁଧା ମେଶା ହୟ ମେ ସୂରାୟ,

“ତ୍ସନ୍ନାମ” ମେ ପ୍ରସ୍ତରଣ-ଡ୍ରେସ, ଯାହାର

ଆମାର ନିକଟ ସାରା, କରେ ତାରା ପାନ ।

ଅବିଶ୍ଵାସୀ ସବାର ପ୍ରତି ବିଜ୍ଞପ-ବାଣ

ହାନିତ ସେ ଅପରାଧୀଗଣ ନିଶ୍ଚଯ,

ଆଁଥି ଠାରେ ଇଞ୍ଜିତ ତାରା ସେ ସମୟ

କରିତ ପରମ୍ପରେ ବିଶ୍ଵାସୀରେ ଦେଖେ

ତାହାଦେର ପାଶ ଦିଯା ଯାଇଲେ ତାହାକେ ।

ହୃଜନେର କାଛେ ସବ ଫିରେ ଗିଯେ ପୁନଃ

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

କରିତ ବିଜ୍ଞପ ବ୍ୟଙ୍ଗ ଇହାରା ତଥନୋ ।
 ଦେଖାୟେ (ବିଶ୍ୱାସୀଗଣ) ବଲିତ “ଇହାରା
 ନିଶ୍ଚଯ, ନିଶ୍ଚଯଇ, ସବେ ପଥହାରା !” ।
 ବିଶ୍ୱାସୀଦେର ପରେ ଅର୍ଥଚ ବେଶକ
 ପ୍ରେରିତ ହୟନି ଏରା ହଇୟା ରକ୍ଷକ ।
 ଇମାନ ଏନେଛେ ଯାରା, ତାରା ଆଜିକେ
 ଉପହାସ କରିବେ ବିଧମ୍ଭୀ ଦେଖେ ।
 -
 ଓଁଚୁ ଦେ ତଥ୍ବେ ବସି କହିବେ ଦର୍ଶନ,
 କର୍ମଫଳ ପେଲ ଆଜ ବିଧମ୍ଭୀଗଣ ॥

ତାତ୍କାଳିକ—ପରିମାଣ ହ୍ରାସ କରଣ ।

(ଶାଟ)

ଶୁର୍ବା ଇନ୍ଫିତାର

ଶୁର୍କ କରି ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କଳଗା-ପାଥାର ସିନି ଦୟା ପାରା ବାର ।

ଆସମାନ ସବେ ବିଦୀର୍ଘ ହ'ବେ
ଖସିଯା ପଡ଼ିବେ ତାରକା ସବ
ସମାଧି-ପୁଣ୍ଡ ହବେ ଉତ୍ସୁକ
ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତ ହବେ ଅର୍ଣ୍ବ,
ତଥନ ଜାନିବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକେ
ଜୀବନେ କରେଛେ କି ସଂଖ୍ୟ,
ରାଥିଯା ଏସେଛେ ପଞ୍ଚାତେ କିବା !

ହେ ମାନବ ! ତବେ ମେ କୃପାମୟ
ପ୍ରଭୁ ହ'ତେ ରାଖେ ବର୍ଷିତ କ'ରେ
ତୋମାର କିମେ ? ସେ ପ୍ରଭୁ ତୋମାର

====ଚନ୍ଦ୍ରାତୁଳ====

ଶୁଜିଯା ତା'ପର ସାଜାଲ କେମନ
 କୋଶଲେ ସେଥା ସାହା ମାନାୟ ।
 ଯୁକ୍ତ ତୋମାୟ କରେଛେନ ତିନି
 ସେ ଆକାରେ ତାର ଇଚ୍ଛା ହୟ,
 ମିଥ୍ୟା ବଲ ସେ କର୍ମଫଲେରେ
 ନହେ ନହେ ତାହା କଥନୋ ନଯ ।
 ନିଯୋଜିତ ଆଛେ ରକ୍ଷୀରୂପ
 ନିଶ୍ଚଯ ତୋମାଦିଗେର 'ପର,
 ଯାହା କିଛୁ ମର, ମହାନ ହିସାବ-
 ଲେଖକଦେର ତା ହୟ ଗୋଚର ।
 ର'ବେ ନିଶ୍ଚଯ ପରମାହଳାଦେ
 ପୁଣ୍ୟବାନ ସ୍ଵକଞ୍ଚିରା,
 ନିଶ୍ଚଯ ସାବେ ଦୋଜଖେ ମେ ସତ
 ଦୃଃଶୀଳ କୁ-ବ୍ୟକ୍ତିରା ।

(ବାଷଟି)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

କରିବେ ପ୍ରବେଶ ରୋଜ କିଯାମତେ
 ସେ ଦୋଜଥେ ତାରା । ପଶ' ସେଥା
 ଖୁକାତେ ପଲାତେ ପାରିବେନା ଆର,
 ତାହା କି ଜାନାଲ ତୋମା' କେ-ତା' ?
 ଜିଜ୍ଞାସା କରି ଆବାର ତୋମାରେ
 କିଯାମତ କି ତା ଜାନ କି ସେ ?
 ଇହା ସେଇ ଶେ-ବିଚାର ଦିବସ,
 * ସେ ଦିନ ମାନବ ମାନବୀ ସେ
 କେହଇ କାରର ଉପକାରେ କୋନ
 ଆସିବେନା, ହବେ ନିଃସହାୟ,
 ଏକମାତ୍ର ସେ ଆଜ୍ଞାତାଳାର
 ହକୁମ ସେଦିନ ରବେ ସେଥାୟ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଫିତାର—ବିକ୍ଷେପଣ, ବିଦାରଣ ।

(ତେଷଟି)

ଶୁଣ୍ଠା ତକତୀର

ଶୁକ୍ଳ କରିଲାମ ଶୁଭ ନାମେତେ ଖୋଦାର,
କରଣ-ଆକର ଯିନି ଦୟାର ଆଧାର !

ସଙ୍କୁଚିତ ହେଁ ସବେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯାବେ ଜଡ଼ାଯେ
ତାରକା ସବ ପଡ଼ିବେ ସଥନ ଇତସ୍ତତଃ ଛଡ଼ାଯେ,
ପର୍ବତ ସବ ସଞ୍ଚାରିଯା ଫିରିବେ ସଥନ (ଧୂଲିର ପ୍ରାୟ),
ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଗର୍ଭା ଉଟିଗୁଲିରେ ଦେଖିବେନା କେଉ ଉପେକ୍ଷାଯା,
ବେରିଯେ ଆସିବେ ବୁନୋ ସତ ଜାନୋରାରେରା ବେଧେ ଦଳ,
ହେଁ ପ୍ଲାବନ-ଉଦ୍ଦେଲିତ ସଥନ ସକଳ ସାଗର ଜଳ ।
ଆସ୍ତା ହେଁ ଯୁକ୍ତ ଦେହେ । ଜ୍ୟାନ୍ତ ପୌତା କଣ୍ଠାଦେର
ପୁଛ୍ବ ସଥନ କୋନ୍ତ ଦୋଷେ ବଧ କରଛେ ପିତା ତୋଦେର ?
ସଥନ ଖୋଲା ହେଁ ସବାର ଆମଳ-ନାମା ; ସେଇ ସେ ଦିନ
ଜଳବେ ଦୋଜଥ ଧୂଧୂ, ହେଁ ଆକାଶ ଆବରଣ-ବିହୀନ,

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଜାନବେ ସେ ଦିନ ପ୍ରତି ମାନବ, ମାଥେ ସେ କି ଆନଳ ତାର !
 ଶପଥ କରି ଏ ଚଲମାନ ଆର ସ୍ଥିତଶିଳ ତାରକାର,
 ରାତ୍ରି ସଥନ ପୋହାର ଏବଂ ଉଷା ସଥନ ଛାଯ ସେ ଦିକ,
 ଶପଥ ତାଦେର, ମହିମମୟ ରମ୍ଭଲେର ଏ ବାଣୀ ଠିକ ।
 ଆରଶ-ଅଧିପତିର କାଛେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତାର, ସେଇ ରମ୍ଭଲ
 ବିଶ୍ଵସ୍ତ, ସମ୍ମାନାର୍ଥ, ଶକ୍ତିଧର, ଧରାଯ ଅତୁଳ ।
 ପାଗଲ ନହେ ତୋମାଦେର ଏହି ସହଚାରୀ ସାଙ୍କ୍ୟ ଦିଇ,
 ଶୁଭ ଦିଗନ୍ତରେ ଜିଂବାଇଲ ଦେଖେଛେନ ମେ ତିନି'ଇ ।
 ଅଦେଖା ଯା ଦେଖେନ ଇନି ବ୍ୟକ୍ତ କରେନ ତଥନ ତାଇ,
 ବିତାଡ଼ିତ ଶୟତାନେର ଏ ଉକ୍ତି ନହେ (କହେନ ଥୋଦାଇ) ।
 ତୋମରା ଯାବେ ଅତଃପର କୋନ୍ ସେ ଦିକେ ? ବାଣୀତେ

—ଯାହା କଇ,

ବିଶ-ନିଧିଳ-ଶୁଭ ତରେ ନୟତ ଏ ଉପଦେଶ ବହି !

(ପ୍ରେସଟିଜ)

ତଡ଼କାହୁଣ୍ଡ

ଏই ଉପଦେଶ ତାହାର ତରେ, ତୋମାଦିଗେର ମାଝ ହ'ତେ
ଚଲିତେ ଯେ ଚାହେ ଆମାର ସୁଦୃଢ଼ ସରଳ ପଥେ ।
ନିଧିଲ-ବିଶ୍ୱ ଅଧିରାଜେର ଇଚ୍ଛା ନା ହୟ ଯତ୍କ୍ଷଣ,
ତୋମରା ଇଚ୍ଛା କରତେ ନାହି ପାରବେ ଜାନି ତତ୍କ୍ଷଣ ।

ଭାକ୍ତୀର—ଆବରଣ ।

(ହେସଟି)

ଶ୍ରୀ ଆରାମା

ଶ୍ରୀ କରି ଲୟେ ଶ୍ରୀ ନାମ
ଦୟା କରଣା ଧାର ନାହିଁ ପାର ।

(ମୋହାମ୍ମଦ) ଭ୍ର-ଭଙ୍ଗୀ କରି' ଫିରାଇଲ ମୁଖ
ଘେହେତୁ ଆସିଲ ଏକ ଅନ୍ଧ ଆଗଞ୍ଜକ
ତାହାର ନିକଟ । ତୁମି ଜାନ (ମୋହାମ୍ମଦ) ?
ହୟତ ବା ଲଭିବେ ସେ ଶୁଦ୍ଧିର ସଂପଦ
କିମ୍ବା ତବ ଉପଦେଶ ମତ ସେ ଚଲିବେ,
ତାହାତେ ତାହାର ତରେ ମୁଫଳ ଫଳିବେ ।
ମାନେନା ସେ ତବ କଥା ବେ-ପରୋଯା ହ'ଯେ,
ବୁଝାଇତେ କତ ସ୍ତର ତବ, ତାରେ ଲୟେ !
ଅର୍ଥଚ ସେ ଶୁଦ୍ଧାଚାରୀ ନା ହଇଲେ ପର
ତୋମାର ଦାରିତ୍ବ ନାହିଁ ପ୍ରଭୁର ଗୋଚର ।

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

କିନ୍ତୁ ତବ ପାଶେ ଛୁଟେ ଆସେ ସେଇଜନ
ଆଲ୍ଲାର ସେ ଭୟ-ଓ ରାଧେ, ତାର ଥେକେ ମନ
ସରାଇୟା ଲାଗୁ ତୁମି ! ଉଚିତ ଏ ନୟ,
ଆଲ୍ଲାର ଏ ଉପଦେଶ, ଜାନିଓ ନିଶ୍ଚଯ ;
କାଜେଇ ସାହାର ଇଚ୍ଛା, କରୁକୁ ଉହାର
ଆଲୋଚନା । (ସେଇ ଉପଦେଶ ସନ୍ତାର)
ମହିମ-ମହାନ ପତ୍ରାବଲୀତେ (ଲିଖିତ),
ଉନ୍ନତ ପୂତ ଲେଖକ ହଞ୍ଚେ ("ସୁରକ୍ଷିତ") ।
(ଆର ସେ ଲେଖକଗଣ) ସେ ଓ ମହାନ ।
ସର୍ବନାଶ ମାନୁଷେର ! ମେ କୁତୁଳ୍ଯ-ପ୍ରାଣ
ଅତିଧୋର ! (ହାଯ), ତାରେ କୋନ ବନ୍ଦ ହ'ତେ
ସୃଜନ କରିଯାଛେ ତିନି ? ଶୁକ୍ର ହ'ତେ !

--ତାରେ ସୃଷ୍ଟି କ'ରେ

ଷଥାଯଥ ଭାବେ ତାରେ ସାଜାନ, ତା' ପରେ,

(ଆଟଷଙ୍କି)

ତାଙ୍କୁହୁର

ସହଜ କରେନ ତାର ଜଣ ପଥ ତାର,
ପରେ ମୃତ୍ୟୁ ସଟାଇୟା ସମାଧି ମାରାର
ଲନ ତାରେ । ପୁନରାୟ ଇଚ୍ଛା ସେ ସଥନ,
ବୀଚାଇୟା ତୁଳିବେନ ତାହାରେ ତଥନ ।

ନା, ନା ତିନି କରେଛେ ସେ ଆଦେଶ ତାରେ
ସମାଧା ସେ କରିଲ ନା ତାହା (ଏକେବାରେ) ।

କରୁକ ମାନୁଷ ଏବାର ଦୃଷ୍ଟି-ପାତ
ତାହାର ଥାଟେର ପାନେ, କତ ବୁଢ଼ିପାତ
କରିଯାଛି (ତାର ତରେ) ; ମାଟୀରେ ତା' ପରେ
ବିଦୀର୍ଘ କରିଯାଛି କତ ଭାଲ କ'ରେ ।

ଅନ୍ତର ଜୀବ୍ୟାଯେଛି ଫସଲ ପ୍ରାଚିର,
ଆମ୍ବୁର ଶାକ-ମଜ୍ଜି, ଜାଯତୁନ, ଖେଜୁର,
ଗହନ କାନନ-ରାଜି, ଡଣାଦି ଓ ଫଲ ;
ତୋମାଦେର, ତୋମାଦେର ପଞ୍ଚର ମଙ୍ଗଲ

ତଡ଼କାହୁନ୍ତ

ସାଧିତେ । ଆସିବେ ଘବେ ସେ ବିପଦ-ଦିନ,
(ଭୀଷଣ ନିନାଦେ) ଲୋକ ପାଲାବେ ସେ ଦିନ
ନିଜ ଭାତୀ, ନିଜ ପିତା ମାତା ହ'ତେ,
ସଙ୍ଗିନୀ ଓ ପୁତ୍ରଗଣେ (ଫେଲେ ରେଥେ ପଥେ) ।
ସେ ଦିନ ଏମନଇ ହବେ ଅବଶ୍ଯ ଲୋକେର,
ଭାବିତେ ସେ ପାରିବେ ନା କଥା ଅଣେର ।
ସେ ଦିନ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ହବେ କତ ସେ ଆନନ,
ହାସି ରାଶିଭରା ଆର “ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ହରଷଣ ;
ଆବାର କତ ସେ ଯୁଥ ଧୂସର ଧୂଲାଯ
(ହଇବେ ହାୟରେ) ଆଛାଦିତ କାଲିମାଯ !

—ଇହାରା ତାହାରା,
ଅମାତ୍ରକାରୀ ଆର ଅଳ୍ପଚାରୀ ଘାରା ।

ଆବାସ—କ୍ଷ-ଭଙ୍ଗ କରଣ ।

(ସନ୍ତର)

ଶ୍ରୀ ନାଜେନ୍ଦ୍ରାତ

ଶୁକ୍ଳ କରି ଲଯେ ପୂତ ନାମ ସେ ଖୋଦାର
ଯିନି ଚିର-ଦୟାମୟ କରଣ ଆଧାବ ।

ତାଦେର ଶପଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ବେଗେ ଟାନେ ଘାରା (ଧନୁଶ୍ଚିଂଶ୍ଚ)
ତାଦେର ଶପଥ ଛୁଟେ (ସେ ଶର) ତୌତ ମେ ଗତି-ନିପୁଣ ।
ତାଦେର ଶପଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ବେଗେ ଘାରା ସନ୍ତରଣ-କାରୀ,
ଦ୍ରୁତବେଗେ ଅଗ୍ରଗାମୀ (ଅଶ୍ଵ ସେ) ପ୍ରମାଣ ତାରି ।
କରେ ଘାରା ସବ ବୃବ୍ଧିଯେର ବ୍ୟବସ୍ଥା ତାଦେର ପ୍ରମାଣ ।
କମ୍ପନେର ମେ ପରେ ଯେଦିନ ଧରା ହବେ କମ୍ପମାନ,
କତ ମେ ଅନ୍ତରାହୀ ସେଦିନ ହବେ ସନ-ସ୍ପନ୍ଦିତ,
ଦୃଷ୍ଟିଶୁଳି ତାଦେର ସେଦିନ ହବେ ଅବନମିତ ।
ବଲଛେ ତାରା (ବ୍ୟଙ୍ଗଶୁରେ) “ଆମରା କିଗୋ ପୁନର୍ଭାର
ଜୀବ ଅଛି ହବାର ପରେও ପୂର୍ବଜୀବନ ପଥେ ଆର

ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାତୁବ୍ଦ

(ବିଭାଗିତ ହବ) । ଓହୋ ତବେ ବଡ଼ଇ କ୍ଷତିକର
ହବେତ ସେ ଜୀବନ ପାଓଯା । ” ଏକଟୀ ମାତ୍ର ତାଡ଼ନାୟ
ପ୍ରାନ୍ତର-ଭୂମିତେ ତାରା ଅମନି ହାଜିର ହ'ବେ ହାହଁ !
ତୋମାର କାଛେ ପୌଛେନି କି ଯୁସାର ସେଇ ସେ ବିବରଣ ?
ତାହାର ପ୍ରଭୁ ଯଥନ ତାରେ କରିଲେନ ସେଇ ସମ୍ବୋଧନ
ପୃତ “ତୋଓଯା” ପ୍ରାନ୍ତରେ, “ଫେରୋଉନେର ବରାବର,
ଉଚ୍ଛ୍ଵସିଲ ହ'ଯେଛେ ସେ । ବଲ୍ବେ ତାରେ ଅତଃପର,—
ତୁମି ପାକ ହ'ତେ କି ଚାଓ ? ଦେଖାଇଯା ଦିଇ ତୋମାଯ
ତୋମାର ପ୍ରଭୁର ଦିକେର ପହା, ଚଲବେ ହେ ଡଯ କରେ ତାମ୍ଭ । ”
(ପରେ) ଯୁସା ଦେଖାଲ ତାମ୍ଭ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ନିର୍ଦଶନ,
ସେ ସତ୍ୟରେ ମିଥ୍ୟା ବ'ଲେ ଲାଇଲନା ତା (ଫେରୋଉନ) ।
ପ୍ରଭୁ ସେ ହାଇଲ କୁଚେଷ୍ଟାଯ ସେ ଅତଃପର,
ଘୋଷଣା ସେ କରିଲ ଫଳେ ଜୁଟିଯେ (ବହୁ ଲକ୍ଷର),
ବଲିଲ ତଥନ “ଆମିଓ ତ ପରମ ପ୍ରଭୁ ତୋଦେର ରେ ! ”

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଇହକାଳ ଆର ପରକାଲେର ଶାନ୍ତି ଦିତେ ଚାଇ ତାରେ
ସ୍ଵତ କରିଲେନ ଆଜ୍ଞାହ । ଭୟ ରାଥେ ସେ ତାର ତରେ
ବିଶେଷ କରେ ଜାନାର ଉପଦେଶ ଆଛେ (କୋରାଣ ଭରେ) ।
ତୋମାଦେର କି ସୁଷ୍ଟି ଅଧିକ କଠିନ ? ନା ଏ ଆକାଶେର ?
ସୁଜିଯା ତାଯ ଉଦ୍‌ବ୍ଲକେ ତାର କରିଲେନ ସୁଉଚ୍ଛ ଫେର ।
ଠିକ-ଠାକ ତାଯ ଦିଲେନ କ'ରେ । ରଜନୀକେ ତିମିର-ମୟ
କରିଲେନ, (ଦୂର କରେ ତାହାର ଆଲୋକରାଶି ସମୁଦୟ) ।
ପ୍ରସାରିତ କରିଲେନଁ ଏହି ଧରାଯ ତିନି ଅତଃପର
ତାହାର ଥେକେ କରିଲେନ ବାହିର ପାନି ଏବଂ ଚାରଣ-ଚର ।
(ତୋମାଦେର ଓ ତୋମାଦେର ପଞ୍ଚର ଉପକାର ତରେ)
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଲେନ ଏ ଶୈଳମାଲା ଉପରେ ।

(ତିଯାତ୍ରର)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ମେ ମହାବିପଦ ଆସବେ ଯେ ଦିନ ଅତଃପର,
 ଅର୍ଜନ ମେ କରେଛେ କି ବୁଝାତେ ପାରବେ ସେଦିନ ନର ।
 ଦର୍ଶକେ ଦେଖାନୋର ତରେ ଦୋଜଥ ହବେ ସୂପ୍ରକାଶ,
 ଲଜ୍ଜନ ଯେ କରେ ବିଧି ପାର୍ଥିବ ଜୀବନେର ଆଶ—
 ଯୁଧ୍ୟଭାବେ ଯେ ଜନ କରେ ତାର ସ୍ଥିତିସ୍ଥାନ ଦୋଜଥ ପରେ ।
 କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁର ସମ୍ମୁଖେ ତାର ଦ୍ଵାରାବାର ଯେ ଡର ରାଖେ,
 ନୌଚ ଯତ ପ୍ରରତି ହ'ତେ ମୁକ୍ତ ରାଖେ ଆସାକେ,
 ଫଳେ—(ହବେ) ନିଶ୍ଚଯ ଏ ବେହେଶ୍‌ତ୍‌ତାହାର ସ୍ଥିତିସ୍ଥାନ !
 ଜିଜ୍ଞାସିଛେ ଓରା “ହବେ କଥନ ତାହାର ଅଧିଷ୍ଠାନ

ତଡ଼କାତୁଳ

ମେହି ଯୁହୁର୍ତ୍ତ ଆସବେ କବେ ? ତୁମି ଆଲୋଚନାର ମେହି
(ବ୍ୟକ୍ତ) ଆଛ ? ତାର ନିରାପଥ ତୋମାର ପ୍ରଭୁର ନିକଟେଇ ।

—ଯେ ସବଲୋକେ ଡଯ ରାଖେ ମେହି ଯୁହୁର୍ତ୍ତେର
ତୁମି କେବଳ କରତେ ପାର ସାବଧାନ ମେ ତାହାଦେର
(କରବେ ମନେ ମେ ଦିନ ତା'ରା) ଦେଖିବେ ସଥନ ମେହି ମେ ଥନ,
ରଯନି ତା'ରା ଏକ ସଂଘ ବା ଏକ ପ୍ରଭାତେର ଅଧିକଙ୍କଣ ।

ନାହେଯାତ—ଧନୁରଧାରିଗଣ ।

(ପ୍ରଚାରକ)

ପୁରୀ ନାମୀ

ଶୁଣ କରି ଲୟେ ନାମ ଖୋଦାର
କଳଣାମୟ ଓ କୃପା ଆଧାର ।

ପରମ୍ପରେ ଜିଜ୍ଞାସାବାଦ କରଛେ ତାରା କୋନ ବିଷୟ ?
ସେଇ ସେ ମହାନ ଥବର ଲୟେ ଯାତେ ସେ ଭିନ୍ନମତ ହୁଯ ?
ନା, ନା, ତାରା ଜାନବେ ଭରାୟ, ଜାନବେ, କହି ଆବାର
କରିନି କି ଶୟାରପେ ନିର୍ମାଣ ଆମି ଏହି ଧରାର ?
କୌଳକ ସ୍ଵରୂପ କରିନି କି ସ୍ଥାପିତ ଏହି ସବ ପାହାଡ ?
ଘୋଡାୟ ଘୋଡାୟ ତୋମାଦେର ସୃଷ୍ଟି କରେଛି ଆବାର ।
ବିରାମ ଲାଗି' ଦିଯାଛି ସୁମ, ରାତ ତୋମାଦେର ଆବରଣ,
କରିଯାଛି ଜୀବିକାର ତରେ ଦିବସେର ସୂଜନ ।

ତଡ଼କାତୁଳ

ନିର୍ମିଯାଛି ଦୃଢ଼ ସପ୍ତ (ଆକାଶ) ଉକ୍ତେ ତୋମାଦେର,
 କରିଯାଛି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ପ୍ରଦୀପ ମେ ପ୍ରଦୀପ ଫେର
 ବର୍ଣ୍ଣ କରେଛି ସଲିଲ ମେଘ ହ'ତେ ଯୁଷଲଧାରାଯ
 କାରଣ ଆମି ଜମାବ ଯେ ଉର୍ଦ୍ଭଦ୍ର ଓ ଶୁଷ୍ଟ ତାଯ,
 ଏବଂ ଗହନ କାନନ ରାଜି । ଆହେ ଆହେ ମୁନିଶ୍ୟ
 ମୌମାଂସା ମେ ଅବଧାରିତ ଯେଦିନ ମେ ଭୋବେ ପ୍ରଲୟ
 ଉଠିବେ ବେଜେ ; ଶୁନେ ତାହା ତୋମରା ମବେ ଦଲେ ଦଲ
 ସମାଗତ ହବେ ; ଏବଂ ଖୋଲା ହବେ ଗଗନ ତଳ,
 ତାହାର ଫଳେ ହୁୟେ, ଯାହେ ମେଦିନ ତାହା ବହୁଦ୍ଵାର,
 ସଂଖାଲିତ କରା ହବେ ପାହାଡ଼ ମବେ ; ଫଳେ ତାର

ତେଜାତୁଳ

ମରୀଚ-ବୈ ହବେ ତାରା । ଦୋଜଥ ଆଛେ ଅପେକ୍ଷାଯ୍,
ଶୁନିଶ୍ଚଯ ; ଅବଧ୍ୟ ଧାରା ତାଦେର ବାସସ୍ଥାନ ତାହାଯ ।
ମେହି ଥାନେତେ କରବେ ତାରା ବଳ “ହୋକ୍ବା” ଅବଶୀଳ !
ପାବେନାକୋ ମେଥାନେ ତାରା ସ୍ନିଙ୍କ ସ୍ଵାଦ ଏବଂ ପାନ
କରତେ ନାହି ପାବେ କିଛୁ, ଯେମନ କର୍ମ ତେମନି ଫଳ,
ପାବେ ସଲିଲ ଉଷ୍ଣ ଭୀଷଣ କିମ୍ବା ଦାରୁଣ ଶୁଶ୍ରୀତଳ ।
ହିସାବ ନିକାଶ ଆଶା ତାରା କ'ରତୋ ନାକୋ ଶୁନିଶ୍ଚଯ,
ମିଥ୍ୟାର ଆରୋପ କରେଛିଲ ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ ମେ ସମୁଦୟ ।
ଦେଥିତେ ଆମାର ଓରା ସବେ ହଠକାରିତା କରେଇ
ଅର୍ଥଚ ରେଖେଛି ଗୁଣେ ଗୁଣେ ପ୍ରତି ବଞ୍ଚିକେଇ ।

ତଡ଼କାତୁଳ୍ଣ

ଶୁତରାଂ ଏବାର ମଜା ଦେଖ ! ଏଥନ କେବଳ ଘାତନାଟି
ବାଡିଯେ ଦିତେ ଧାକବ ଆମି, ତୋମାଦିଗେର
—(ରେହାଇ ନାହିଁ) !

ସଂସକ୍ଷିପ୍ତ ଲୋକ ସବାର ତରେଇ ସଫଳତା ସୁନିଶ୍ଚଯ,
ଆଚୀର ଘେରା କାନନରାଜି ଏବଂ ଆଶୁର (ମେଥାଯ ରୟ) ।
ସମାନ ବୟେସ ତରଣୀଦଳ, ପାନ ପାତ୍ର ପରେର ପର
ଆସବେ ମେଥା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିବିତ୍ର (ଅମୃତ ଭର) ।
ଶୁନତେ ନାହିଁ ପାବେ'ତାରା ମିଥ୍ୟା ପ୍ରଲାପ ମେହି ମେ ସ୍ଥାନ
ବିନିମିଯେ ତୋମାର ପ୍ରଭୁର ଥେକେ ତାଇ ସ୍ଥେଷ୍ଟ ଦାନ ।
ଭୁଲୋକ ଓ ଦୃଶ୍ୟଲୋକେର ଯିନି ସକଳ-କିଛୁର ଅଧୀଶ୍ୱର,
କରୁଣାମୟ ଯିନି ତାହାର କେହି ମେଦିନ ତାହାର ପର

—ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ—

ହବେ ନାକୋ ଅଧିକାରୀ ସମ୍ମୋଦ୍ଧନ କରିତେ ତାର ।
ଜିବରାଇଲ ଆର ଫେରେଶତାରା ଦ୍ବାରାବେ ସବ ଦିଯେ ସା'ର
ସେଦିନ ତାରା କହିତେ ନାରବେ କୋଣୋ କଥା ; କିନ୍ତୁ ଘାର
ମିଲବେ ଆଦେଶ କ୍ରପା-ନିଧାନ ଖୋଦାର କାହେ ବଲବେ ସେ
ସଙ୍ଗତ ସେ କଥା । ଉହାଇ ନିଶ୍ଚିତ ଦିନ ମତ୍ୟ ଯେ ସେ ।

ସୂତରାଂ ଘାର ଇଚ୍ଛା ହୟ

ଆପନ ପ୍ରଭୁର କାହେ ଏସେ ଗ୍ରହଣ କରକ ସେ ଆଶ୍ରଯ ।

ଅନାଗତ ଶାନ୍ତି ମେ କି, ତାର ବିଷୟ
ସାବଧାନ କରେଛି ଆମ ତୋମାଦେର ସୁନିଶ୍ଚଯ ।
ଦେଖତେ ପାବେ ସେଦିନ ମାନୁଷ ପାଠାଲ ଦୁଇ ହଞ୍ଚ ତାର
କୋନ୍ତ ସମ୍ବଲ ଆଗେର ଥେକେ ! ବଲତେ ଧାକୁବେ କାଫେର

—ଆର (ଭାଗ୍ୟହତ ଆମି ହାଯ)

ହ'ତାମ ଯଦି ମାଟୀ—(ଛିଲ ଶାନ୍ତି ତାଯ !)

amg-aym

ଶାନେ-ନଜୁଲ

ଶୁଣା କାତେହା ଏହି ସ୍ଵରା ଯକ୍ଷାଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ । ଇହାତେ ୧ଟି

[୧] ଆୟାତ, ୨୫ୟ ଶଙ୍କ, ୧୨୩ୟ ଅକ୍ଷର ଓ ୧ୟ କ୍ରକୁ । ଇହାର ଅପର ନାମ “ସାବାଉଲ ମୋସାନୀ” । ‘ସାବା’ ଅର୍ଥ ସାତ ; ମୋସାନୀ ଅର୍ଥ ପୁନଃପୁନଃ । ଫାତେହା—ଉଦ୍ଘାଟିକା । ଏହି “ସ୍ଵରା” ଦିଯାଇ ପବିତ୍ର କୋର-ଆନ ଶରୀଫେର ଆରଞ୍ଜ । ଏହି ଜଗ୍ତ ଏହି ସ୍ଵରାର ନାମ ‘ଫାତେହା’ । ଇହା କୋର-ଆନେର ଶେଷ ଥଣ୍ଡ ଆମପାରାୟ ନାହିଁ, ଇହା କୋର-ଆନ ଶରୀଫେର ପ୍ରଥମ ଥଣ୍ଡେର ପ୍ରଥମ “ସ୍ଵରା” । ନାମାଜ, ବନ୍ଦେଗୀ, ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରତ୍ଯତି ସକଳ ପବିତ୍ର କାଜେଇ ସ୍ଵରା ଫାତେହାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୟ ବଲିଯା ଆମପାରାର ମଧ୍ୟେ ଇହାର ଅନ୍ତର୍ବାଦ ଦେଓୟା ହିଁଲ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—(ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁବାର କାରଣ)—ଏକଦା ହଜରତ ମୋହାମ୍ମଦ (ଦଃ) ଯକ୍ଷାର ପ୍ରାନ୍ତର ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ସମୟ ଦୈବବାଣୀ ଶୁଣିତେ ପାଇଲେନ, ମୋହାମ୍ମଦ ! ଆମି ସଗ୍ରେହ ଦୃତ ଜେବାଇଲ, ଆପଣି ପୟଗର, ଆମି ଶର୍ମିତ କରିତେଛି—ଆଜ୍ଞାହ ଭିନ୍ନ ଆର କୋନ ଉପାସ୍ତ ନାହିଁ, ମୋହାମ୍ମଦ (ଦଃ) ଆଜ୍ଞାହର ରମ୍ଜଳ (ତତ୍ତ୍ଵାହକ) । ଆପଣି ବଲୁନ, ଆଲହାମଦୋ ଲିଙ୍ଗାହ—ସକଳ ପ୍ରଶଂସାଇ ବିଶ୍ଵପତି ଆଜ୍ଞାର, ଇତ୍ୟାଦି ।

(ତଫ୍ସିରେ ଆଜିଜ୍ଜୀ ଓ ତଫ୍ସିରେ ମାଜହାରୀ ।)

ଶୁଣା ନାସ ଯଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ, ଇହାତେ ୬ୟ ଆୟାତ, ୨୦ୟ ଶଙ୍କ, ୮୧ୟ

[୨] ଅକ୍ଷର ଏବଂ ୧ୟ କ୍ରକୁ ଆଛେ । “ନାସ” ଅର୍ଥ ମାତୁଷ । (କୋର-ଆନ ଶରୀଫେର ମୋଟ ୧୧୪ୟ ସ୍ଵରାର ମଧ୍ୟେ ଏହିଟାଇ ଶେଷ ସ୍ଵରା ।)

ଶୁଣା ଫଳକ ଯଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ; ଇହାତେ ୫ୟ ଆୟାତ, ୨୩ୟ ଶଙ୍କ,

[୩] ୧୩ୟ ଅକ୍ଷର, ୧ୟ କ୍ରକୁ । “ଫଳକ”—ଉସା, ପ୍ରାତଃକାଳ । ଇହା କୋର-ଆନେର ଧାରା ବାହିକ ୧୧୩ ସ୍ଵରା ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—ମଦୀନା ଶରୌଫେର ଅଧିବାସୀ ଲବିଦ୍ ନାମକ ଏକଜନ ଇହୁଦୀର କୟେକଟି କଣ୍ଠା ଛିଲ । ତାହାରା ହଜରତ ନବୀ କରିମେର ମାଥାର କୟେକଟି ଚୁଲ ଓ ଚିରନ୍ତୀର କୟେକଟି ଦୀତେର ଉପର ଯାଦୁମସ୍ତ ପାଠ କରିଯା ଏଗାରଟି ଗ୍ରହି ଦିଯାଛିଲ ଏବଂ ତାହା ଏକ ଏକଟି ଧୋର୍ମୀ ମୁକୁଲେର ମଧ୍ୟେ ବାଖିଯା “ଯୋରଆନ” ନାମକ କୃପେର ତଳଦେଶରେ ପ୍ରତରେର ନୀତି ସ୍ଥାପନ କରିଯାଛିଲ । ଏହି ଯାଦୁର ଦର୍କଣ ହଜରତେର ଶରୀର ଏକପ ଅଶ୍ଵମ୍ଭୁତ ହଇଯାଛିଲ ଯେ, ତିନି ସେ କାଜ କରେନ ନାହିଁ ତାହାଓ କରିଯାଛେନ ବଲିଯା କଥନ କଥନ ତୀହାର ଧାରଣା ହଇତ । ହଜରତ ଛୟ ମାସ କାଳ ଯାବ୍ଦ ଏକପ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରହ ଛିଲେନ । ଏକ ରାତ୍ରେ ତିନି ସ୍ଵପ୍ନେ ଜ୍ଞାନିତେ ପାରିଲେନ ତୀହାର ଈ ପୌଡ଼ାର କାରଣ କି । ପ୍ରାତେ ହଜରତ ଆଲୀ, ଆମ୍ବାର ଓ ଜୋବାୟେରକେ “ଯୋରଆନ” କୃପେର ଦିକେ ପ୍ରେରଣ କରେନ । ତୀହାରା ଉତ୍ତର କୃପେର ତଳଦେଶ ହଇତେ ଈ ସକଳ ଦ୍ରୁଦ୍ୟ ତୁଳିଯା ହଜରତେର ନିକଟ ନିଯା ହାଜିର କରେନ । ତଥନ ଜିବ୍ରାଇଲ “ଫଲକ” ଓ “ନାମ” ଏହି ଦୁଇ ଶ୍ଵରା ସହ ଅବତରଣ କରେନ । ଏହି ଦୁଇ ଶ୍ଵରାଯ ଏଗାରଟି ଆୟାତ ଆଛେ । ତିନି ଏକ ଏକ କରିଯା କ୍ରମାନ୍ତ୍ୟେ ଏଗାରଟି ଆୟାତ ପାଠ କରିଲେନ ଏବଂ ସନ୍ଧେ ସନ୍ଧେ ଏକ ଏକ କରିଯା ଉହାର ଏଗାରଟି ଗ୍ରହି ଖୁଲିଯା ଗେଲ ।

(ଏମାମ ଏବନେ କର୍ଛିର, ଜାଲାଲାୟନ, କବୀର)

ଏହିଲେ ଇହାଓ ଉଲ୍ଲେଖ କରା ଯାଇତେ ପାରେ ଯେ, ଯାଦୁମସ୍ତ ଦ୍ଵାରା ମାନୁଷେର ଶାରୀରିକ କ୍ଷତି ହେୟା ଅସମୀଚୀନ ନୟ ; କିନ୍ତୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହାପୁନ୍ଦର ଯାଦୁମସ୍ତ ପ୍ରଭାବେ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଆଦେଶ ପ୍ରଚାରେର କାଳେ ବିକାରଗ୍ରହ ହଇଯା ଛିଲେନ ଏକପ ଧାରଣା କରା ବାତୁଳତା ମାତ୍ର (କବୀର, ହାକ୍କାନୀ) ।

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟାମିନ୍ଦ୍ର ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍ଗଳରୌଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ ୪ଟି
[୪] ଆୟାତ, ୧୭ୟ ଶବ୍ଦ, ୪୨ୟ ଅକ୍ଷର, ଓ ୧ୟ କ୍ରମୁ ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—ମଙ୍ଗାର ଅଧିବାସୀ କତିପଥ କାଫେର ହଜରତକେ ଜିଜ୍ଞାସା କରିଯାଛିଲ, ଆମାହ କି ଉପାଦାନେ ଗଠିତ ? ତିନି କି ଆହାର କରେନ ? ତୋହାର ଜନକ କେ ? ଇତ୍ୟାଦି ; ତତ୍ତ୍ଵରେ ଏହି ସ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୁଏ ।

ଏମାମ କାତାବା ବଲେନ—“ସାମାଦ” ଅର୍ଥ—ଯିନି ପାନ-ଆହାର କରେନ ନା । ଏହି ଶବ୍ଦେର—ଅଭାବ ରହିତ, ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ, ଅନାଦି, ନିଷ୍କାମ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଇତ୍ୟାଦି ବହୁ ଅର୍ଥ ଆଛେ । ଆମାହ କାହାର ଓ ମୁଖାପେକ୍ଷୀ ବା ସାହାଘ୍ୟାପ୍ରାର୍ଥୀ ନନ, ସକଳେହି ତୋହାର ସାହାଘ୍ୟାପ୍ରାର୍ଥୀ ; ତିନି ବେ-ନେଯାଙ୍ଗ । ଏହି ସ୍ଵରାଯି ଅଂଶୀବାଦୀ ଓ ପୌତ୍ରଲିକଦେର ମତବାଦକେ ଥଣ୍ଡନ କରା ହଇଯାଛେ । (କବୀର, କାଶ-ଶାଫ, ବାଯଜାବୀ ।)

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟାମିନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗାଯ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ; ଇହାତେ ୫ୟ ଆୟାତ, ୨୪ୟ ଶବ୍ଦ, ୮୧ୟ ଅକ୍ଷର ।

[୫] ଶାନେ ନଜୂଲ ବୋଧାରୀ ଓ ମୋହଲେମ ପ୍ରକୃତି ଟିକାକାରଦେର ମତେ ଖୋଦାତାଳା ହଜରତେର ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନଦେର ସମସ୍ତେ ଶାନ୍ତିର ଭୀତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ମଂକ୍ରାନ୍ତ ଆୟାତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରିଲେ ତିନି ସାଫା ପର୍ବତେର ଉପର ଆରୋହଣ କରିଯା ଆରବେର ତଦାନୌତ୍ତନ ନିଯମାନୁସାରେ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଟରେ “ସାବଧାନ” ‘ସାବଧାନ’ ବଲିଯା ଚୀଏକାର କରିତେ ଥାକେନ । ତାହାତେ କୋରାଯେଶ ବଂଶେର ଅନେକ ଲୋକ ତଥାୟ ଉପସ୍ଥିତ ହଇଯା ହଜରତକେ ଜିଜ୍ଞାସା କରେ କି ହଇଯାଛେ ? ହଜରତ ତାହାଦେର ସକଳ କମ୍ବାଧନ କରିଯା ବଲିଲେନ ଯେ, ସଦି ଆମି ବଲି ଯେ ଏକଦଳ ଶକ୍ତ ତୋମାଦିଗକେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାର ଜଣ୍ଯ ପର୍ବତେର ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵ ଉପସ୍ଥିତ ହଇଯାଛେ, ତବେ ତୋମରା ଆମାର ଏହି କାଜେର ପ୍ରତି ବିଦ୍ୟାନ ସ୍ଥାପନ କରିବେ କି ? ତତ୍ତ୍ଵରେ ତାହାରୀ

ବଲିଲ ନିଶ୍ଚୟ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିବ । ଆମରା ବେଶ ପରୀକ୍ଷା କରିଯାଇଛି ଆପଣି କଥନେ ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲେନ ନା । ତେଥର ହଜରତ ବଲିଲେନ,— ହେ କୋରେଶଗଣ ! ତୋମାଦେଇ ସମ୍ମୁଖେ ଜଳନ୍ତ ଦୋଜଗେର ମହାଶାନ୍ତି ରହିଯାଇଛେ ; ଯଦି ତୋମାର ଆମାର ଓ ଖୋଦାର ବାଣୀର ଉପର ଆଶା ସ୍ଥାପନ ନା କର, ତବେ ତୋମାଦିଗଙ୍କେ ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତି ଭୋଗ କରିତେ ହଇବେ । ତୋମରା ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଆଜ୍ଞାକେ ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତି ହଇତେ ରକ୍ଷା କର । ଇହା ଶୁଣିଆ ଆବୁଳହବ (ହଜରତେର ପିତାର ବୈମାତ୍ରିଯ ଭାତା, ତାହାର ଶ୍ରୀ ଆଫୁଚୁଫିଯାନେର ଭଣୀ ଉପରେ ଜାମିଲା) ରାଗାନ୍ତିତ ହଇଯା ବଲିଲ “ତାବାନ ଲାକା”—ତୋର ଧଂସ ହଟକ । ଏହି ଘଟନାର ପର ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । (ବୋଥାରୀ)

ପୁନ୍ଦ୍ରା ଲ୍ୟାସକ୍ରୁ ଏହି ଶୁରା ମଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ ; ଇହାତେ ଢଟି ଆୟାତ

[୬] ୧୯୮ ଶକ, ୧୮୧୮ ଅକ୍ଷରାବାଦାରୀରେ ।

ଶାନେ ମଜୁଲ - ହିଜବୀ ୬୯ ମାର୍ଗରେ ହଜରତ ଛାହାବାଗନ୍ମହ ‘ଓମରା’ ମଞ୍ଚର କଥାର ଜଣ୍ଠ ହୋଦାଯବିଯା ନାମକ ଶାନେ ଉପର୍ହିତ ହିଲେ କୋରେଶଗଣ ତାହାଦିଗଙ୍କେ ମକ୍କାଶରୀଫେ ପ୍ରବେଶ କରିତେ ବାଧା ପ୍ରଦାନ କରେ । ସେଇ ସମୟ କୋରେଶଗଣେର ସହିତ ହଜରତେର ଏହି ମର୍ଦ୍ଦେ ଏକ ମର୍ଦ୍ଦ ହୟ ସେ, ଏକ ମର୍ଦ୍ଦ ଅପର ଦଲେର ପ୍ରତି କୋନ ପ୍ରକାର ଅତ୍ୟାଚାର କରିତେ ପାରିବେ ନା ।

ବହୁବକର ସମ୍ପଦାୟ କୋରେଶଦେଇ ଓ ଖୋଜା ସମ୍ପଦାୟ ହଜରତେର ପକ୍ଷଭୂକ ହଇଲ । କିଛୁକାଳ ପର ବହୁବକରେରା ‘କୋରେଶଦେଇ ସହାୟକାୟ ଉକ୍ତ ଅନ୍ତିକାର ଡଙ୍ଗ କରତଃ ଖୋଜାଦଲକେ ଆକ୍ରମଣ କରେ । ଖୋଜାରା ହେରେମ ଶରୀଫେ ଆଶ୍ରଯ ଗ୍ରହଣ କରା ସନ୍ତେଷ ବହୁବକରେରା ତାହାଦିଗଙ୍କେ ପ୍ରହାର କରେ । ଜୈନେକ ଖୋଜା-ନେତା ଓ ତାହାଦେଇ ଦଲେର କଥେକଜନ ଲୋକ ମଦୀନା ଶରୀଫେ ହଜରତେର ନିକଟ ଉପର୍ହିତ ହଇଯା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା

କରେ । ହଜରତ ଛାହାବାଗଣକେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ସଜ୍ଜିତ ହିତେ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରେନ । ପୂର୍ବେର ଅଙ୍ଗୀକାର ଦୃଢ଼ ଓ ସର୍ତ୍ତେର ସମସ୍ତ ସୁଧି କରାର ମାନସେ କୋରେଶଗଣ ଆବୁସ୍ଫିଆନକେ ମଦୀନା ଶରୀଫେ ପ୍ରେରଣ କରେନ । ହଜରତ ଆଲୀ, ଜୋବାୟେର ପ୍ରତ୍ତି ଛାହାବାର ପ୍ରେରିତ ପତ୍ରବାହକେର ନିକଟ ହିତେ ପତ୍ର କାଡ଼ିଯା ଲନ । ୧୦ମ ହିଜରୀତେ ଦଶ ହାଜାର ଛାହାବାସହ ମଙ୍କା ଅଭିମୁଖେ ହଜରତ ଯାତ୍ରା କରେନ । ଆବୁସ୍ଫିଆନେର ଇମଲାମ ଗ୍ରହଣ, ହଜରତ ଆବାସେର ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ତାହାର ମୁକ୍ତି, ବର୍ଷିଶୈଳେର ଭୌତି, ମଙ୍କା ବିଜ୍ୟ, ଅଧିବାସୀଗଣକେ କ୍ଷମା, ୧୫ ଦିବସ ତଥାମ ଅବସ୍ଥାନ ଇତାଦିର ଆଭାବ ଇହାତେ ପ୍ରଦାନ କରା ହିୟାଛେ ।

ଚୁନ୍ଦା କାନ୍କେଳୁଣ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ; ଇହାତେ ୬୮
[୭] ଆୟାତ, ୨୭ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୯ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାମେ ନଜୁଲ—ଓମାଇୟା, ହାରେଛ, ଆ'ସ, ଅଲିଦ ପ୍ରତ୍ତି କୋରେଶଗଣ ହଜରତ ତାହାଦେର ଧର୍ମମତେର ଅନୁମରଣ କରିଲେ ତାହାରା ଓ ହଜରତେର ଧର୍ମମତେର ଅନୁମରଣ କରିବେନ ବଳାୟ ତିନି ବଲିଲେନ, ଆମି ଆମାର ନିକଟ ଆଶ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି, ଆମି କଥନ ଓ ତୀହାର ଅଂଶୀଶ୍ଵାପନ କରିଲେ ପାରିବ ନା । ତାହାରା ବଶ୍ତା ଶ୍ଵୀକାର କରେ ନା ଅଥଚ ହଜରତେର ସହିତ ମିଳିତ ହିତେ ଚାଯ; ତଥନ ଏହି ଶୁରା ନାଜ୍ଞେତ ହୟ ।

ଚୁନ୍ଦା କ ଉସାନ୍ତୁ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କାୟ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ; ଇହାତେ ୩୮ ଆୟାତ,
[୮] ୧୦ୟ ଶବ୍ଦ ଓ ୩୭ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାମେ ନଜୁଲ—ଏହି ଶୁରାଟୀ ଆବୁଜହଲ, ଆବୁଲହବ, ଆ'ସ ଓ ଆକାବାର ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଛିଲ । କଥିତ ଆଛେ, ହଜରତେର ପୁତ୍ର ତାହେର ଦେହତ୍ୟାଗ କରାର ପର ଆ'ସ ନାମୀଯ ଜନେକ ଧର୍ମଦ୍ରୋହୀ

ହଜରତେର ସହିତ ଆଲାପ କରାର ପର ନିଜେର ଦଲେର ଲୋକଦେର ପ୍ରଶ୍ନେର ଉତ୍ତରେ ବଲିଯାଛିଲ, ଆମି ଆବତ୍ତର ନିଃମୁକ୍ତାନ ବା ଆଟକୁଡ଼େର ସହିତ ଆଲାପ କରିଯାଛି । ଉହା ଅବଶ କରିଯା ହଜରତ ଦୁଃଖିତ ହଇଯା ବଲିଯାଛିଲେନ ଯେ, ତୀହାର ଏଷ୍ଟେକାଲେର ପର ହସ୍ତ ତୀହାର ନାମ ଲୋପ ପାଇବେ । ତୀହାର ସାଙ୍ଗନାର ଜଣ୍ଠ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତ ।

ଶୁରା ମାଉଳ୍ୟ ଯକ୍ଷା ଶରୀଫେ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତ ; ଇହାତେ ୧୮ ଆୟାତ, ୨୫ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୧୫ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

[୯]   ଶାନେ ଲଜୁଲ—ଆବୁଜହଲ କୋନ ମୂର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁକ୍ତାନେର ତଥା ବଧାନେର ଭାର ଲହିଯା ଉତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁତ୍ୟର ପର ନିଜେଇ ବାଲକେର ପିତାର ତ୍ୟାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦି ଭୋଗ କରିତେ ଥାକେ, ଏବଂ ବାଲକଟୀକେ ବିତାଡ଼ିତ କରିଯା ଦେସ୍ । ଉତ୍ତ ବାଲକ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ଓ ବିବସ୍ତ ଅବସ୍ଥାଯ ହଜରତେର ନିକଟ ଉପଚିତ ହଇଯା ଆବୁଜହଲେର ଅସ୍ଵାବହାର ଓ ଅତ୍ୟାଚାର-କାହିନୀ ପ୍ରକାଶ କରେ । ହଜରତ ଆବୁଜହଲେର ନିକଟ ଯାଇଯା ଉହାର ପ୍ରତୀକାରାର୍ଥ ତାହାକେ କେଯାମତେର ଭୌତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେନ । ଆବୁଜହଲ କେଯାମତେର ପ୍ରତି ଅସତ୍ୟାରୋପ କରିତେ ଥାକାଯ ହଜରତ ଦୁଃଖିତ ମନେ ନିଜ ଗୃହେ ଅତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରେନ ।

ଆବୁଶ୍ରଫିଯାନ ସମ୍ମାନ ଲାଭେର ଇଚ୍ଛାୟ ପ୍ରତି ସମ୍ପାଦେହ ଦୁଇଟି କରିଯା ଉତ୍ତ ଜବେହ କରିଯା ସମ୍ବାଦ କୋରେଶଦିଗକେ ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗ କରିଯା ଥାନ୍ତ୍ରୟାଇତ । ଏକଦା ଝନୈକ ପିତୃହୀନ ବାଲକ ଆବୁଶ୍ରଫିଯାନେର ବାଡ଼ୀତେ ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗେର ଦିନ ଉପଚିତ ହଇଯା କିଛୁ ମାଂସ ଭିକ୍ଷା ଚାହିଯାଛିଲା । ଉହାତେ ସେ ସଂପତ୍ତିର ଆସାନ କରିଯା ଉତ୍ତ ବାଲକକେ ବିତାଡ଼ିତ କରେ ; ସେଇ ଜଣ୍ଠ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଲ ହସ୍ତ । (ଏମାମ ରାଜୀ ।)

କେହ କେହ ବଲେନ— କେମତ ଅମାନ୍ତକାରୀ ପାପୀ ଆ'ସ କିଂବା ଧନଶାଲୀ,
ଅବାଧ୍ୟ ଓ ଅହଙ୍କାରୀ ଅଲୌଦେର ସମ୍ବନ୍ଧେ ଇହା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଛିଲ ।

ଶେଷାର୍ଦ୍ଧ ଆବଦୁଲ୍ଲା-ବେନେ-ଓବାଇୟା ନାମକ ଜୈନେକ କପଟାଚାରୀର ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଛିଲ ବଲିୟା ‘ଥାଜେନେ’ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଆଛେ ।

ପରଞ୍ଚ ଧାର୍ମିକ ବଲିୟା ପରିଚିତ ଯେ ସକଳ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟବହାରେ ଅଧର୍ମ ପ୍ରକାଶ
ପାଇ ତାହାରେ ଲୋକଦେଖାନ କପଟତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଲ
ହିୟାଛେ ।

ଶୁରା କୋରାଯେଶ ଇହା ଯକ୍ତା ନାଜେଲ ହିୟାଛେ । ଏହି ଶୁରାତେ ୪ଟି
[୧୦] ଆୟାତ, ୧୭ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୯ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—କରଣ ଶବ୍ଦ ହିତେ କୋରାଯେଶ ଶବ୍ଦ ଉପମ ହିୟାଛେ ।
ଇହାର ଆଭିଧାନିକ ଅର୍ଥ—ସଂଗ୍ରହ କରା ବା ଉପଜୀବିକା ସଂଗ୍ରହ କରା ।
କୋରାଯେଶଗଣ ବ୍ୟବସାୟ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ବା ଉପଜୀବିକା ସଂଗ୍ରହ କରିତେନ—
ତଜ୍ଜନ୍ତ ତୁହାରା ଏହି ନାମେ ଅଭିହିତ ହିତେନ ।

ଏବନେ ଆକ୍ରାସେର ମତେ କୋରାଯେଶ ନାମକ ଏକ ପ୍ରକାର ଜଲଜନ୍ତ ସମୁଦ୍ରେ
ବାସ କରେ । ଉହାରା ସାମୁଦ୍ରିକ ଜନ୍ମଦେର ମଧ୍ୟ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧ ।
ତୁହାରା ଯେ କୋନ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜନ୍ମର ନିକଟ ଉପଶିତ ହୟ ତାହାକେହି
ଗ୍ରାସ କରେ ; କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କୋନ ଜନ୍ମ ଉହାଦିଗକେ ଗ୍ରାସ କରିତେ ପାରେ
ନା । ଆରବ ଦେଶେର ସର୍ବାପେକ୍ଷା ପରାକ୍ରମଶାଲୀ ସମ୍ପଦାୟ କେଳାବେର
ପୁତ୍ର କୋଛାଇୟେର ବଂଶଧରେରା ଏହି ନାମେ ଅଭିହିତ । ତାହାରା
ବାଣିଜ୍ୟାର୍ଥେ ଶୀତକାଳେ ଇମନ ପ୍ରଦେଶେର ଦିକେ ଓ ଗ୍ରୀବନକାଳେ ଶାମ
(ସିରିଯା) ଦେଶେର ଦିକେ ସଥିତ । କାବାଗୃହେର ରକ୍ଷକ ଓ ଅଧିପତି
ବଲିୟା ଉତ୍ତଯ ଦେଶେର ନରପତିଗଣ ତାହାଦିଗକେ ପ୍ରଚୁର ସମ୍ମାନ କରିତ ;

ଆର ତାହାରା ଓ ବନ୍ଦ, ଥାତ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୱକୀୟ ବନ୍ଦୁଗୁଲି ସ୍ଵଦେଶେ ଆନ୍ୟନ କରିତ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ବେଶ ଲାଭବାନ ହେତ ।

କାନାନାର ପୁତ୍ର ନାଜାରକେ କୋରାଯେଶ ନାମେ ଅଭିହିତ କରା ହେତ ।
ତେଥର ତାହାର ବଂଶଧରେରା ଉତ୍କ ନାମେ ଅଭିହିତ ହେତେ ଥାକେ ।
ହଜରତ ଓ ତାହାର ୪ ଜନ ଖଲିଫା ଏହି ବଂଶ ସ୍ଵର୍ଗତ ।

ଆବରାହାର ଦଲେର ଉପର ଜୟୀ ହୁଯାଯ ଆବେସିନିୟାବାସୀଦେର ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ ।

ପୁନ୍ଦ୍ରା ଶ୍ରୀଲ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କୀ ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଇଥାଛେ । ଇହାତେ ୫ଟି
[୧୧] ଆୟାତ, ୨୪ଟି ଶତ, ଓ ୧୪ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ଇମନ ପ୍ରଦେଶେର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଆବରାହା ଈର୍ଷାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ
ହେଇଯା ଇମନେର “ଛାନ୍ୟା” ନାମକ ସ୍ଥାନେ ରତ୍ନରାଜୀ ଖଚିତ “କଲିମା”
ନାମେ ଏକଟି ଗିର୍ଜା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଯା ତଥାଯ ଉପସନାର ନିମିତ୍ତ ଲୋକ
ଦିଗକେ ଆହ୍ଵାନ କରେନ । ଧାର୍ମିକ ଲୋକେରୀ ତାହାର ଆଦେଶ ମାନିତେ
ରାଜୀ ନା ହୁଯାଯ ତିନି କାବା ଗୃହ ଧର୍ମସେର ନିମିତ୍ତ ବହୁ ସୈତ୍ୟସାମନ୍ତ
ଓ ୧୩ଟି ହାତୀ (“ମାୟୁଦ” ସହ) ପ୍ରେରଣ କରେନ । ହଜରତେର ପିତାମହ
ଆବଦୁଲ ମୋତାଲେବ “ମୋଗାଞ୍ଚ” ନାମକ ସ୍ଥାନେ ହାତ୍ରାତା ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତିର
ସହିତ ଯାଇଯା ଆବରାହାର ନିକଟ ହାଜିର ହନ ଓ ସ୍ଥେଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ ପାନ
ଏବଂ ତାହାର ଲୁଣ୍ଠିତ ଦୁଇ ଶତ ଉଷ୍ଟ ଫେର୍ୟ ପାଇବାର ଦାବୀ ଜାନାନ ।
ଆବରାହା କାବା ଧର୍ମସେର ବାସନାଜ୍ଞାପନ କରାଯ ତିନି ବଲେନ—ଆମି ଉଟେର
ମାଲିକ, ଉଟ ଫେର୍ୟ ଚାଇ— କାବା ଗୃହେର ମାଲିକ ସ୍ଵର୍ଗ ଆଜ୍ଞାହ, କାଜେଇ
ତିନି ଉହା ରକ୍ଷା କରିବେନ । ଆରବେର ଅପର ଯେ ସକଳ ନେତା ତାହାର
ମଙ୍ଗେ ଗିଯାଛିଲେନ ତାହାରା ମଙ୍କାର ଧନସମ୍ପଦ ବା ଚତୁର୍ପଦ ଜନ୍ମିଷ୍ଯାହେର

ଦୁଇ-ତୃତୀୟାଂଶ ଆବରାହାକେ ଦିତେ ଚାଓସା ସହେ ଓ ଆବରାହା କାବା
ଧିଂସେର ସଂକଳନ ତ୍ୟାଗ କରିଲେନ ନ' ; ଆବଦୁଲ ମୋତାଲେବେର ଉଟପୁଲି
ଫେରେ ଦିତେ ଆଦେଶ ଦିଲେନ ।

ଆବରାହା ମୁକ୍ତ ସୋଷଣୀ କରିଲେନ । ତଥନ କାବାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷାର
ନିମିତ୍ତ ଆଲ୍ଲାହତାଳା ଦଲେ ଦଲେ ପାଞ୍ଚା ପ୍ରେରଣ କରିଲେନ । ଉହାରା
ଉପର ହିତେ କକ୍ଷର ନିକ୍ଷେପ କରତଃ ଆବରାହାର ସମସ୍ତ ହଣ୍ଡୀ ଓ ଦୈନ୍ୟ
ବିନାଶ କରିଯା ଦିଲ ।

ଏହି ଘଟନାର କିଛୁ କାଳ ପର ହଜରତେର ଜନ୍ମ ହୟ ।

କୋରେଶଗଣେର ଉପର ଯେ ଆଜ୍ଞାହ ମହା ଅମୁଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଯାଛିଲେନ
ତାହାଇ ଏହି ସ୍ଵରାୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହିଯାଛେ । ଉତ୍ତ ଅମୁଗ୍ରହ ସ୍ଵରଣ କରିଯା
ଆଲ୍ଲାର ଏବାଦତ କରା କୋରାଯେଶଗଣେର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ଏହି ସ୍ଵରା
ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ ।

ସୁନ୍ଦା ଛମାଜାତ ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ । ଇହାତେ

[୧୨] ୧୮ୟ ଆଯାତ, ୩୩ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୨୩ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ଧର୍ମଦ୍ରୋହୀ ଆଥନାସ, ଅଲିଦ, ଓବାଇ, ଓମାଇୟା, ଜମି
ଓ ଆ'ମ ସାକ୍ଷାତେ ହଜରତକେ ଓ ତାହାର ସହଚରଗଣକେ ବିଦ୍ରହ୍ମ କରିତ,
ଏବଂ ଅମାକ୍ଷାତେ ତାହାଦେର ଅପବାଦ ପ୍ରଚାର କରିତ । ଏହି ଜଣ୍ଠ ଏହି
ସ୍ଵରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛ ।

ସୁନ୍ଦା ଆସନ୍ତର ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କାଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ । ଇହାତେ ୩୮

[୧୩] ଆଯାତ, ୧୪ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୪ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ - ଏକଦା ହଜରତ ଆବୁବକର (ରାଃ) ତାହାର ପୂର୍ବବନ୍ଧୁ
କାଲଦାର ସଙ୍ଗେ ବସିଯା ଆହାର କରିତେଛିଲେନ । କଥା ପ୍ରମଦେ କାଲଦା

ବଲିଲ—ଆପନି ଦକ୍ଷତା ମହକାରେ ବାଣିଜ୍ୟ କରିଯା ଲାଭବାନ ହିୟା
ଆସିତେଛେ—ବର୍ତ୍ତମାନେ ପୈତ୍ରିକ ଧର୍ମ (ପ୍ରତିମା ପୂଜା) ପରିତ୍ୟାଗେ
ମହା କ୍ଷତିଗ୍ରାସ ହିୟାଇଲେନ । ତତ୍ତ୍ଵରେ ଆବୁବକର (ରାଃ) ବଲିଲେନ—
ସେ ମତ୍ୟ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ ଓ ସଂକାର୍ଯ୍ୟ ସଞ୍ଚାରନ କରେ, ମେ କ୍ଷତିଗ୍ରାସ ହିୟାଇଲେ
ପାରେନା । ମେହି ସମୟ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ।

ଏବନେ ଆବାସେର ମତେ ଇହା ଅଲିଦ, ଆ'ମ କିଂବା ଆମ୍ବାଦେର ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଇଲି ।

ମୋକାତେଲେର ମତେ, ଆବୁଲାହାବ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଇହା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଇଲି ।

ଶୁରା ତାଙ୍କାଶୁର ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଇଛେ । ଇହାତେ
[୧୪] ୮ଟି ଆୟାତ, ୨୮ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୨୩ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଳ—କୋରେଶ କୁଲେର ଏକ ଶାଖାର ନାମ ବଣି-ଆଦ-ବେନେ
ମାନ୍ଦାଫ, ଅପର ଶାଖାର ନାମ ବଣି-ସାହମ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ ଅହକାରେ
ମତ ହିୟା ବଲିତେ ଲାଗିଲ—ଆମରା ଅର୍ଥେ, ଐଶ୍ୱର୍ୟେ, ମନ୍ଦମେ ଓ ଲୋକ
ସଂଖ୍ୟାଯ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର । ଏମନ କି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଲ ଦ୍ୱୀପ ଗୌରବ ବର୍କନେର
ନିମିତ୍ତ ଆଧନ ଦଲଭୁକ୍ତ ଲୋକଦିଗକେ ଗଣନା କରିତେ ଆରଭ୍ର
କରିଲ । ଏହି ଗଣନାଯ ଆଦ-ମାନ୍ଦାଫ ବଂଶେର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାଯ ଅଧିକ
ହିୟାଇଲ । ପରେ ଜୀବିତ ଓ ମୃତ ଉତ୍ସବ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଗଣନା କରାଯ ବଣି-
ସାହମ ଦଲେର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହିୟାଇଲ । ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ନିକ୍ଲପଣେର
ନିମିତ୍ତ ତାହାରା ଗୋରାହାନେ ଗିଯାଇଲି । ମେହି ସମୟ ଏହି ଶୁରା ନାଜ୍ଞେଲ ହୁଏ ।

[ମତାନ୍ତରେ :— ଇହଦୌଷାଣେର ନାମେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ୍ୟ ଲାଇଯା କଲହେର ଶ୍ତ୍ରପାତ
ହେୟାଯ ମଦିନାବାସୀ ବଣି-ହାରେସ ଓ ବଣି-ହାରେସା ଏହି ଦୁଇ ଦଲ ପରମ୍ପର
ଧନୈଶ୍ୱର୍ୟେର ଅହକାର କରାଯ ଏହି ଶୁରା ନାଜ୍ଞେଲ ହୁଏ । (ଏକ୍ସିର)]

ଶ୍ଵରା କାହେନ୍ତାତ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ

[୧୫] ୧୧ଟି ଆୟାତ, ୩୫ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୧୬୦ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—କେଯାମତେର ଭୌତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ଇସଲାମେର ବିଜ୍ୟେର ଇନ୍ଦିତ କରାର ଜଗ୍ତ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଏମାମ କାତାଦୀ ବଲେନ—ଏକମା ଇତ୍ତମ୍ଭୀଗଣ ବଲିଯାଛିଲ ଯେ ଆମରା ବିପକ୍ଷଦଲ ଅପେକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟାୟ ଅଧିକ ; ସେଇ ସମୟେ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଏମାମ ଏବନେ କସିରେର ମତେ—ମଦୀନାବାସୀ ବନି-ହାରେଛ ଓ ବନି-ହାରେଛା ଏହି ଦୁଇ ଦଳ ଧନ ସମ୍ପଦେର ଅହକ୍ଷାର କରିଯାଛିଲ, ତଜ୍ଜଗ୍ନ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶ୍ଵରା ଆ'ଦିନ୍ତାତ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ

[୧୬] ୧୧ଟି ଆୟାତ, ୪୦ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୧୭୦ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—ହଜରତ ତାହାର ସହଚର ମୋନଜେର-ବେନେ-ଆମରକେ ଏକମଳ ଅଶ୍ଵାରୋହୀ ସହ ‘ବନି-କାନାନା’ ସମ୍ପଦାୟକେ ଆକ୍ରମଣ କରିତେ ପାଠାନ ଏବଂ ଫିରିଯା ଆସିବାର ଦିନ ମିର୍ଦିଷ୍ଟ କରିଯା ଦେନ । ପଥେର ଏକ ସ୍ଥାନ ଜଳ ପ୍ରାବିତ ଥାକ୍ଯ ତାହାଦେର ଫିରିଯା ଆସିତେ ବିଲମ୍ବ ହୟ । ତଥନ କାଫେରଗଣ ଉକ୍ତ ମୈତ୍ରଦଳ ବିନଷ୍ଟ ହଇଯାଛେ ବଲିଯା ମିଥ୍ୟା ସଂବାଦ ପ୍ରଚାର କରାଯି ଯୁସଲମାନଗଣ ଦୃଃଥିତ ହୟ । ତାହାଦିଗକେ ସାତନା ପ୍ରଦାନେର ନିମିତ୍ତ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶ୍ଵରା ଜିଲ୍ଲାଜାଲ୍ ଏହି ଶ୍ଵରାଯୁ ୮ଟି ଆୟାତ, ୩୭ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୫୮ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

[୧୭] ହାକ୍କାନୀ, ହୋସେନୀ, ଶାହ୍, ଅଲିଉଦ୍ଦୀନ୍, ଶାହ୍, ରଫିଉଦ୍ଦିନ, ଶାହ୍, ଆବଦୁଲ ଆଜିଜ ପ୍ରଭୃତିର ମତେ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଦୀନା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହଇଯାଛେ ।

କବୀର ବଲେନ—ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ (ଏବନେ ଆବାସ, କାତାଦୀ) । କାଶ୍-ଶାଫ୍, ବାୟଜାବୀ ଓ ଜାଲାଲାଇନ ବଲେନ—ଏହି

ଶ୍ଵରାର ଅବତରଣ-ସ୍ଥାନ ମସଙ୍କେ ଯତଭେଦ ଦୃଷ୍ଟ ହୟ । (ବୋଖାରୀ ଶରୀଫ
Part I, Vol. I,)

ଶାନେ ଲଜୁଲ—ଏକଦା ହଜରତେର ମଙ୍ଗେ ଆବୁବକର (ରାଃ) ଯଥନ କିଛୁ
ଥାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିତେଛିଲେନ, ମେହି ସମୟ ୭୧୮ ଆୟାତ ନାଜେଲ ହୟ । ତଥନ
ଆବୁବକର (ରାଃ) ଆହାର ଗ୍ରହଣ ତ୍ୟାଗ କରିଯା ହଜରତକେ ଜ୍ଞାନୀ
କରିଲେନ, ଆମି କି ଏକବିନ୍ଦୁ କୁକର୍ଷେର ପ୍ରତିଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହଇବ ?
ତତ୍ତ୍ଵରେ ହଜରତ ବଲିଯାଛିଲେନ, ମଂସାରେ ତୁମି ଯେ କୋନ୍ତେ ସମୟେ
ବିପଦାପନ୍ନ ହୋ, ଉହା ତୋମାର ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଅସଂ କାର୍ଯ୍ୟେର ପ୍ରତିଫଳ ;
ଆର ତୋମାର ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ପୁଣ୍ୟକେ ଆଲ୍ଲା ତୋମାର ଜନ୍ମ ସମ୍ବଲପ୍ରକାଶ
କରେନ, ପରକାଳେ ଐ ସକଳେର ପ୍ରତିଦାନ ଆଲ୍ଲା ତୋମାକେ ଦିବେନ ।
ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ସଂକାର୍ଯ୍ୟ ଆର ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକତ୍ରିତ
ହିଯା ପର୍ବତ-ତୁଳ୍ୟ ହିଯା ଯାଯ ; ଅକିଞ୍ଚିତକର କାର୍ଯ୍ୟଓ ବୃଥା ଯାଯନା ଏହି
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚାରାର୍ଥେ ଉତ୍କୃତ ଆୟାତଦ୍ୱୟ ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶୁରା ବାଈଶ୍ଲେଷାତ୍ମ । ଏହି ଶ୍ଵରାର ୮୮ୀ ଆୟେତ, ୧୫୮ ଶବ୍ଦ, ଓ ୪୧୩୮୮ ଅକ୍ଷର
[୧୮] ଆଛେ । କବୀର, ହାକ୍କାନୀ, ଶାହ, ଅଲିଉଲ୍ଲା, ଓ ଶାହ ରଫିଉଦ୍ଦିନ ବଲେନ—
ଏହି ଶ୍ଵରା ମଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ ।

କାଶ-ଶାଫ, ବାୟଜାବୀ, ଜାଲାଲାଇନ ଓ ହୋସେନୀ ବଲେନ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା
ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ ।

ଶାନେ ଲଜୁଲ—ମଦୀନାର ଇହଦୀଗଣ ଓ ମଙ୍କାର ଅଂଶୀବାଦିଗଣ ତୌରାତେର
ପ୍ରତିଶ୍ରତ ଶେଷ ପଯଗମ୍ବରେର ପ୍ରତୀକ୍ଷାୟ ଛିଲ । ଶେଷ ପଯଗମ୍ବର ଆବିର୍ତ୍ତାବ
ହସ୍ତ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରେ ତାହାରା ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ହିତେ ବିରତ ହୟ ନାହିଁ—ତଜନ୍ତୁ
ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶୁନ୍ନା କଳକ୍ତା ଏହି ସ୍ଵରାୟ ୫ଟି ଆୟାତ, ୩୦ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୧୯ଟି ଅକ୍ଷର [୧୯] ଆଛେ । ଇହା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ ।

କାଶ୍‌ଶାଫ, ବାୟଜାବୀ, ଜାଲାଲାଇନ ଓ ହୋସେଗୀର ମତେ ଏହି ସ୍ଵରା ମନୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ ।
ଶାନେ ନଜୂଲ—କୋନ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଏକଦା ହଜରତ ଉପ୍ରେଥ କରେନ ଯେ ଇଶ୍ରାଯେଲ ବଂଶୀୟ ହଜରତ ସମ୍ଭାନ ସହାର ମାସ କାଳ ଦିବସ ରୋଜା ରାଖିତେନ ଓ ଜେହାଦ (ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧ) କରିତେନ ଆବର ରାତ୍ରି ଜାଗିଯା ନାମାଜ ପଡ଼ିତେନ । ଇହା ଶୁନିଯା ତାହାର ଆସହାବଗଣ ବଲିଲ—ସାଧାରଣତଃ ଆମରା ୬୦୧୭୦ ବ୍ୟସର ବାଚିଯା ଥାକି ; ତମ୍ଭେ କତକାଂଶ ଶୈଶବାବସ୍ଥାୟ, କତକାଂଶ ନିଦ୍ରିତାବସ୍ଥାୟ. କତକାଂଶ ପୌଡ଼ିତ ଓ ଶୈଥିଲ୍ୟାବସ୍ଥାୟ ଏବଂ କତକାଂଶ ଜୀବିକା ସଂଗ୍ରହ କରିତେ ଅତିବାହିତ ହୁଏ ; ଅବୁଶିଷ୍ଟାଂଶେ ଆମରା କତ୍ଟୁକୁ ସେକାର୍ଯ୍ୟ କରିତେ ମକ୍ଷମ ହିଁବ ? ଉହାତେ ହଜରତ ଦୁଃଖିତ ଇନ । ତଥନ ଏହି ସ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୁଏ ।

ଶୁନ୍ନା ଆଲେକ୍ ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ । ଇହାତେ [୨୦] ୨୯ଟି ଆୟାତ, ୭୨ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୨୯୦ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—ମଙ୍କାର ଅଦୂରେ ହେରା ଗିରିଗହରେ ହଜରତ ଏବାଦତେ ମଶଙ୍କୁଳ ହିଁତେନ । ଜେବାଇଲ ହଜରତେର ନିକଟ ସର୍ବପ୍ରଥମ ତଥାଯ ଉପଶିଷ୍ଟ ହିଁଯା ବଲିଲେନ— “ଆପନି ପାଠ କରନ ।” ହଜରତ ବଲିଲେନ— “ଆମି ନିରକ୍ଷର ଏବଂ ପାଠ କରିତେ ସମର୍ଥ ନହି ।” ଏଇକ୍ରପ ତିନ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରେର ପର ଜେବାଇଲ ବଲିଲେନ— “ଆପନି ସେଇ ମହାନ ଖୋଦାର ନାମେ ପାଠ କରନ” — ଇତ୍ୟାଦି । (କବିର, କାଶ୍‌ଶାଫ, ବାୟଜାବୀ) ।
ପ୍ରଥମ ପାଇଁ ଆୟାତ ତଥନ ନାଜେଲ ହୁଏ । ପ୍ରଥମ ୫ ଆୟାତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ

ହେଁଯାର ପର ସୁରା ଫାତେହା ଓ ତୃପର ସୁରା ମୋଦ୍ଦାସ୍ମେର ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ ।
ହଜରତ ସେଜଦା କରିତେଛେନ ଦେଖିଲେ ଆବୁଜହଲ ତୀହାର ଗୌବାୟ
ପଦାଘାତ ଓ ତୀହାର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ମୃତ୍ତିକାୟ ପ୍ରୋଥିତ କରିବେ ବଲିଯା
ପ୍ରତିମାର ଶପଥ କରିଯାଛିଲ । ହଜରତେର ନମାଜ ପଡ଼ିବାର ସମୟ କାହେ
ଉପହିତ ହେଁଯାଓ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅନୁକୂଳ କାଜ କରିତେ ସଙ୍କଷମ ହୟ ନ ।
ତଥନ ୬-୧୪ ଆୟେତ ନାଜେଲ ହୟ ।

ଚୁକ୍ଳା ତୌଳ ଏହି ସୁରା ମକ୍କା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହେଁଯାଛେ । ଇହାତେ ୮ୟ ଆୟାତ,
[୨୧]   ୩୪ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୬୫ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ଲଜ୍ଜାଲ - ୧ । ତୌଳ-ଆଞ୍ଜିର, ଜାଗତୁନ-ତୈଲ ବୃକ୍ଷ ବିଶେଷ ଉତ୍ସ
ନାମେ ପରିଚିତ ପର୍ବତେ ହଜରତ ଈସାର ଜନ୍ମ ଓ ନବ୍ୟତ ପ୍ରାପ୍ତି ହୟ ।

୨ । ସିନିନା—ସିନାଇ ପାହାଡ଼ ; ଏହାନେ ହଜରତ ମୁସା ତତ୍ତ୍ଵରତ ଗ୍ରହ
ପ୍ରାପ୍ତ ହନ ।

୩ । ବାଲାଦୁଲ ଆମିନ - “ଶାନ୍ତିମୟ ନଗର” — ଏହି ବାକ୍ୟାଂଶ ଦାରା ହଜରତ
ମୋହାମ୍ମଦ ମୋଷ୍ଟଫାର (ଦଃ) ଜନ୍ମଭୂମି ମକ୍କା ନଗରକେ ବୁଝାୟ ।

ଉଦ୍‌ଭ୍ରତ ତିନଟି ପାକ ଷ୍ଟାନେର ନାମେ ଉପରୋକ୍ତ ନବୀଗଣେର ଶ୍ରବନାର୍ଥ
ଆଜ୍ଞାହ-ଡାୟଲା ଶପଥ କରିଯା ମାନବଗଣକେ ଏହି ସାବଧାନ ବାଣୀ
ଜାନାଇତେଛେ ସେ, ତିନି ଆଦେଶ-ପ୍ରଦାତାଦେର ମଧ୍ୟ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ (ଆଦେଶ-
ପ୍ରଦାତା) ।

ଚୁକ୍ଳା ଇଲ୍ଲଙ୍ଗାଳ ଏହି ସୁରା ମକ୍କାଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୮ୟ
[୨୨]   ଆୟାତ, ୨୭ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୦୩ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ଲଜ୍ଜାଲ—ଖଦିଜା ବିବିର ମୃତ୍ତୁର ପର ହଜରତ ଶାତିଶୟ ମର୍ମାହତ ଓ
ଚିତ୍ତାଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ହେଁଯା ପଡ଼େନ । ତୀହାକେ ଉଦ୍‌ଭ୍ରତ ଶୋକେ ସାନ୍ତ୍ଵନା ଦିବାର

ଜଣ୍ଠ ଏଇ ସ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ । ଏବାଦତ-ବଳେଗୀ ଓ କୋର-ଆନେ ତୋମାକେ
ଉଲ୍ଲେଖ କରିଯା ଏବଂ ତୋମାର ଗୁରୁତର ଦାୟିତ୍ବ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଯା ଦିଯା
ତୋମାକେ ମହିମାନ୍ଵିତ କରି ନାହିଁ କି ? ଇତ୍ୟାଦି ଶାନେ ନଜୁଲେର ମର୍ଦ୍ଦ ।
(ତଫ୍ସିରେ କବୀର ।)

ସୁର୍ଜା ଶ୍ରୋତ୍ରା ଏଇ ସ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୧୧ଟି ଆୟାତ,
[୨୩] ୪୦ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୧୬୬ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ହଜରତେର ନିକଟ କୋନେ କାରଣେ କଯେକଦିନ
(କାହାରେ ମତେ ୧୦, କାହାରେ ମତେ ୧୫, କାହାରଙ୍ଗ ମତେ ୪୦ ଦିନ)
ଅହି ନାଜେଲ ନା ହେୟାୟ କାଫେରେରା ବିକ୍ରିପ କରିଯା ବଲିତେଛିଲ—
ମୋହାମ୍ମଦକେ (.ଦ୍ :) ତୀର ଆଜ୍ଞା ପରିତ୍ୟାଗ କରିଯାଛେନ । ଇହୁ ଶ୍ରୀମଦ୍
କରିଯା ହଜରତ ଦୁଃଖେ ମର୍ଦ୍ଦାହତ ହନ, ତଥନ ଏଇ ସ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ସୁର୍ଜା ଶୋକଳେ ଏଇ ସ୍ଵରା ମଙ୍କାତେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୨୧ଟି ଆୟାତ
[୨୪] ୧୧ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୩୧୪ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ଆବୁଦକର (ରାଃ) ଓ ୨ୟ ଖାଲାଫେର ପୁତ୍ର ଓମାଇୟା
ମଙ୍କାୟ ଧନାଟ୍ୟ ଓ ସନ୍ଧାନ୍ତ ସମାଜନେତା ଛିଲେନ । ଓମାଇୟା ୧୨ଟି କିଳମ୍ବ
ଦ୍ୱାରା ନାନା ଉପାୟେ ବିପୁଲ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରିଯାଛିଲେନ । ପରକାଳେର
ଜଣ୍ଠ କେନ ତିନି ଦାନ କରେନ ନା ? ଏହି ଶ୍ରୀମଦ୍ରେ ଉତ୍ତରେ ତିନି ବଲିତେନ—
ପ୍ରୟାସୀ ବିପୁଲ ଅର୍ଥ ସଂପଦ ଥାକିତେ କଲିତ ବେହେଶତେର ସଂପଦ ଲାଭେର
ଆମାର ଆମି ନାହିଁ । ଇନିହି ହଜରତ ବେଳାଳେର ମନିବ ଛିଲେନ ।

ଓମାଇୟାର ଗୃହେ ରାତ୍ରେ କ୍ରମନେର ଶବ୍ଦ ଶ୍ରୀମଦ୍ରେ ହଜରତ ଆବୁ-
ଦକର ସୌଯ କ୍ରୀତଦାସ ନାନ୍ଦାଶ ଓ ୪୦ଟି ଶର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାର ବିନିମୟେ ବେଳାଳକେ
କ୍ରୟ କରିଯା ହଜରତେର ସାମନେ ନିଯା ତାହାକେ ମୁକ୍ତି ଦାନ କରେନ ।

অতএব, আবৃকর ও উমাইয়া সন্দেহে এই স্বরা নাজেল হয়।

পুরুষ শাস্ত্র—এই স্বরামকা শরীফে অবতীর্ণ হইয়াছে। ইহাতে ১৫টি
[২৫] আয়াত, ৫৬টি শব্দ, ও ২৫৪টি অক্ষর আছে।

শানে লজুল—কোর-আন শরীফে সাধারণতঃ আধিভৌতিক,
আধ্যাত্মিক ও ঐতিহাসিক নির্দশনের চুক্তির সাহায্যে কোন একটা
সত্য প্রতিষ্ঠা ও সপ্রমাণ করার বিষয় দেখিতে পাওয়া যায়।

এই স্বরায় সূর্য, চন্দ্র ও দিবারাত্রি প্রভৃতির উল্লেখ স্বারা উহাদের
তারতম্য বুঝানো হইয়াছে; আর কোন কার্য স্বারা মানুষ আত্মাকে
পবিত্র রাখিয়া জীবন সার্থক করিতে পারে এবং কোন কার্য
করিলে মানুষের আত্মা কলুষিত ও জীবন ব্যর্থ হয় তাহার দৃষ্টান্ত
দেওয়া হইয়াছে। “সমুদ্” জাতির এই ঘটনার উল্লেখ করিয়া—খোদা-
তামালা যাহাকে ইচ্ছা হেদায়েত করেন, যুহাকে ইচ্ছা গোমরাহ
করেন”—এই উক্তি উপরোক্ত স্বরা স্বারা খণ্ডন করা হইয়াছে।

পুরুষ বাস্তু এই স্বরা মকা শরীফে অবতীর্ণ হইয়াছে। ইহাতে ২০টি
[২৬] আয়াত, ৮২টি শব্দ, ও ৩৪৭টি অক্ষর আছে।

শানে লজুল—কালদা নামক বলিষ্ঠ কাফেরকে হজরত মোহাম্মদ
(সঃ) ইসলাম গ্রহণ করিতে বলায় সে অবজ্ঞাভরে বলিয়াছিল যে
দোষথের ১৯ জন ফেরেশতাকে সে একা বাম হস্তে অবরোধ করিতে
পারিবে; বেহেশতের বাগিচা, নাহার ও মণিকাঙ্কনের মূল্য তাহার
বিবাহাদি উৎসবে ব্যয়িত অর্থের তুল্য হইতে পারে না। তখন এই
স্বরা নাজেল হয়।

ଶାନେ ଅଜୁଲ—ସଥିନ ହଜରତେର ପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧୀର୍ଷ ଶୁରା ସମୂହ ନାଜେଲ ହିତେ ଥାକେ ଏବଂ ତିନି ଅସଂଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵାନ ଲାଭ କରିତେ ଥାକେନ, ତଥିନ ତୀହାର ମନେ ଏହି ଚିନ୍ତା ଉପଚିତ ହୟ ଯେ, ଆମି କୋନ ଶିକ୍ଷକେର ନିକଟ ଲେଖା ପଡ଼ା ଶିଖି ନାହିଁ, ଏମତାବନ୍ଧାୟ ଏତ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଶକ ଓ ଶୂଳ ମର୍ମ ଆୟୁତ୍ସ୍ତ କରା ଓ ସ୍ମରଣ ରାଖା ସମ୍ଭବ ହିବେ ନା, ହୟତ ଇହାର ଅଧିକାଂଶ ବିଲୁପ୍ତ ହଇଯା ଯାଇତେ ପାରେ । ତୀହାକେ ସାମ୍ବନା ପ୍ରଦାନାର୍ଥ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ—“ଖୋଦାଇ ଆପନାର ଶିକ୍ଷାଦାତା, ଆପନି ଉହା ଭୁଲିବାର କଲ୍ପନାଓ କରିବେନ ନା ।”

ପ୍ରୁଣ୍ଣା ତୀନ୍ତ୍ରକ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍ଗା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୧୭୬ ଆୟାତ,
[୩୦] ୬୧ଟା ଶକ, ଓ ୨୫୪ଟା ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ଅଜୁଲ—ଏକଦା ରାତ୍ରିତେ ହଜରତେର ଗୃହେ ତୀହାର ପିତୃବ୍ୟ ଆବୁତାଲେବ ଉପଚିତ ହିଲେ ପର, ତୀହାର ସାମନେ ଆହାରେର ନିମିତ୍ତ କୁଟୀ ଓ ଦୁଷ୍ଟ ହାଜିର କରା ହୟ । ତୀହାରା ଉତ୍ତମେ ସଥିନ ଥାତ୍ ଗ୍ରହଣେ ରତ ତଥିନ ଏକଟା ଉକ୍ତାପିଣ୍ଡେର ଜ୍ୟୋତିତେ ଐ ଗୃହ ଉତ୍ସାସିତ ହଇଯା ଐ ଜ୍ୟୋତିତେ ଆବୁତାଲେବେର ଚୋଥେର ଜ୍ୟୋତିଃ କ୍ଷୀଣ ହଇଯା ଗେଲ । ବ୍ୟକ୍ତତା ସହକାରେ ଭୋଜନ ତ୍ୟାଗ କରିଯା ଉଠିଯା ତିନି ଜିଜ୍ଞାସା କରିଲେନ—ଇହା କି ? ହଜରତ ବଲିଲେନ—ଶୁଭତାନେବା ସଥିନ ଆସମ୍ବାନେର ଗୁପ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାର ନିମିତ୍ତ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳମାନ ହୟ, ତଥିନ ଫେରେଶତାରା ଉକ୍ତାପିଣ୍ଡ ନିକ୍ଷେପ କରିଯା ଉହାଦିଗକେ ବିତାଡ଼ିତ କରେ । ଆବୁତାଲେବ ବିଶ୍ୱାସିତ ହଇଯା ନିଷ୍ଠକ ହିଲେନ । ତଥିନ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ସୁର୍ତ୍ତା କୁର୍ରତ୍ତ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୨୨ୟ ଆୟାତ,
 [୩୧] ୧୦୯ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୪୭୫ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ମଙ୍କାର ପୌଞ୍ଜିଲିକେରା ମୁସଲମାନଗଣକେ ଇସଲାମ ଗ୍ରହଣ
 କରାର ଦରଖଣ ନାନାପ୍ରକାର ଉତ୍ପାଦନ କରିତ । ହଜରତେର ନିକଟ
 ମୁସଲମାନଗଣ ଅଭିଯୋଗ କରାଯ ତିନି ଉତ୍ତରେ ବଲିଯାଛିଲେନ ଯେ, ଏକ
 ସମୟ ତାହାଦେର ଦୁର୍ବ୍ୟବହାରେର ପ୍ରତିଶୋଧ ଗ୍ରହଣ କରିତେ ଖୋଦା
 ତୋମାଦିଗକେ ସକ୍ଷମ କରିବେ । ଏକଥା ଶ୍ରୀଵ କରିଯା କାଫେରେରା
 ବଲିତେ ଲାଗିଲ—ଏକପ ଦୁର୍ବ୍ୟଳ, ଅପମାନିତ ଓ ଅର୍ଥହୀନ ଲୋକେରା
 କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ଲାଇତେ ସକ୍ଷମ ହଇବେ ? ଖୋଦାର ଇଚ୍ଛାତେଇ ଆମରା
 ସମ୍ମାନିତ ଆର ତାହାରା ହୟ ଓ ଲାହିତ । କାଫେରୁଦେର ଉତ୍କ କଥାର
 ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ସ୍ଵରୂପ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଅପିକୁଣ୍ଡ ଶ୍ଵାପଯିତା-
 ଦେର ପରିଣାମ ବର୍ଣନା କରିଯା ଇସଲାମ ଧର୍ମବଲଦ୍ୱୀଦିଗକେ ଇହାତେ ସାନ୍ତ୍ଵନା
 ପ୍ରେଦାନ କରୀ ହଇଯାଛେ । (ଆଜିଜୀ ।)

ସୁର୍ତ୍ତା ଇନ୍ଦିରିକାକ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ
 [୩୨] ୨୫ଟି ଆୟାତ, ୧୦୮ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୪୪୮ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କେଯାମତେର ସମୟ ମାନୁଷେର ଯେ ଭୀଷଣ ଅବସ୍ଥା ହଇବେ
 ତାହାର ବର୍ଣନା ଓ ପୁନର୍ଜୀବନ ଲାଭେର କଥା ଏହି ଶୁରାଯ ପ୍ରକଟିତ ହଇଯାଛେ ।
 କେଯାମତ ଓ ପୁନର୍ଜୀବନ ଲାଭେର କଥା ଭାବିଯା ମାନୁଷ ଘାହାତେ ସଂକର୍ମ
 ସମ୍ପାଦନ କରେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେଇ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ ।

ସୁର୍ତ୍ତା ତାତ୍କୌଣ୍ଠ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କାଯ କି ମଦୀନାୟ ନାଜେଲ ହୟ ଏ-ମସକ୍କେ
 [୩୩] ମତଭେଦ ଦୃଷ୍ଟ ହୟ । ଇହାତେ ୩୬ଟି ଆୟାତ, ୧୧୨ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୫୮ଟି
 ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ହଜରତ ମଦୀନାୟ ପଦାର୍ପଣ କରିଯା ଦେଖିଲେନ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନେର ଅଧିବାସୀଗଣ ପରିମାଣ ଓ ଓଜନେ କମ-ବେଶୀ କରିଯା ଥାକେ, ତଥନ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଳ ହୟ ।

ମଙ୍କାୟ ଏହି ଶୁରା ପ୍ରଥମ ନାଜେଳ ହଇଯାଛିଲ । ହଜରତ ମଦୀନାୟ ସାଂଘାର ପର ସେଥାନେ ଇହା ପାଠ କରିଯା ଶୁନାଇଯା ଦିଲେନ ।

ଶୁରା ଇନ୍ଦ୍ରିକିତାଳ୍ଲ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୧୯ଟି
[୩୪] ଆୟାତ, ୮୦ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୩୩୪ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କେଯାମତେର ଭୀଷଣ ଅବସ୍ଥାର ବର୍ଣନା ଓ ମାନୁଷକେ ଯେ ତାହାର କର୍ମଫଳ ନିଶ୍ଚଯିତା ଭୋଗ କରିତେ ହଇବେ ତାହା ଏହି ଶୁରାର ପ୍ରତିପାଦ୍ର ବିଷୟ ।

ପରଜୀବନେ ଶୁଫଳ ପାଇବାର ଜନ୍ମ ମାନୁଷ ଯେନ ସଂକର୍ମ କରେ ଆର କୁକର୍ମେର ଫଳ ପରଜୀବନେ ସନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ହଇବେ ତାବିଯା ଯେନ (ୱ-ଜୀବନେ) କୁକର୍ମ ହିତେ ବିରତ ଥାକେ—ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ଏହି ଶୁରା ନୀଜେଲ ହଇଯାଛେ ।

ଶୁରା ତକତୌଳ୍ଲ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୨୯ଟି
[୩୫] ଆୟାତ, ୧୦୪ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୪୩୬ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କେଯାମତ, ପରକାଳ ଓ କର୍ମଫଳ ଭୋଗେର କଥା ଯଥନ ହଜରତ ମୋହାମ୍ମଦ (ଦ୍ୱାରା) ବଲିତେନ ତଥନ ମଙ୍କାବାସୀରା ତାହାକେ ପାଗଳ ବଲିତ । କେଯାମତେର ଭୀଷଣ ଧ୍ୱନିଲୀଳା ଓ ଆଞ୍ଚଳୀର ଶକ୍ତିର ବର୍ଣନା ଥାରା ତାହାର ପ୍ରତି ନିର୍ଭରଶୀଳ ହଇଯା ସଂକର୍ମ କରିବାର ଜନ୍ମ ତାକିମ ଦିବାର ନିମିତ୍ତ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଳ ହୟ ।

ଶୁରା ଆନ୍ଵାସା ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ ୩୨ଟି
[୩୬] ଆୟାତ, ୧୩୩ଟି ଶବ୍ଦ, ୫୫୩ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ— ଏକଦା ହଜରତ କୋରେଶ ସମ୍ପଦାମୟେର ୪୯ବା, ଆବୁ-
ଜାହେଲ, ଆବାସ ପ୍ରଭୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ୱଭାଗଣକେ ଇସ୍ଲାମେର ଦିକେ ଏହି
ଆଶ୍ୟ ଆହ୍ସାନ କରିତେଛିଲେନ ଯେ, ତାହାରା ଇସ୍ଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିଲେ ବହୁ
ଲୋକ ଇସ୍ଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିତେ ପାରେ । ସେଇ ସମୟ ଆବହଲା-ଏବନେ-
ଓମ୍ବେ ମକ୍ତୁମ ନାମକ ଜୈନକ ଅଙ୍କ ଲୋକ ତାହାର ନିକଟ ଉପଚିତ ହଇଯା
ତାହାକେ କୋରାଣ ଶିକ୍ଷା ଦିବାର ଜନ୍ମ ହଜରତକେ ତାହାର ଦିକେ
ଅଗସର ହଇତେ ବଲେ । ସେ ହଜରତେର କଥୋପକଥନେ ବାଧା ଅଦାନ
କରିତେ ଆସିଯାଛେ ଭାବିଯା ହଜରତ ମୁଖ ବିର୍ଷ କରିଯାଇଲେ । ତଥନ
ଏହି ସୁରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶୁଳ୍କା ନାଟଜକ୍ଷାତ୍ ଏହି ସୁରା ମକ୍କାଯ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୫୬ଟି ଆୟାତ,
[୩୭] ୧୮୧ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୮୯୧ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ— ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଲୋର ଶକ୍ତିର କଥା ଆର ପରକାଳ
ଓ ପୁନର୍ଜୀବନ ପ୍ରଭୃତିର ବର୍ଣନା ସାରା ମାନ୍ୟକେ ସାବଧାନ କରିଯା ଦେଉସ୍ତୁ—
ହଇଯାଛେ,—ମାନ୍ୟ ସେନ ନିଜେର ମନକେ ନୌଚ ପ୍ରଭୃତି ହଇତେ ନିର୍ବ୍ଲକ
ରାଖେ ଏବଂ କ୍ଷଣହାୟୀ ପାର୍ଥିବ ଜୀବନେର ଶୁଖ-ନାଲସାର ନିମିତ୍ତ ସେନ
ପରକାଳେର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଜୀବନେର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ସୁଖେର ପଥ ବିନଷ୍ଟ ନା କରେ ।
ପରକାଳେର ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରାଖାର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଦିବାର ଜଞ୍ଜିଇ ଏହି ସୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ
ହଇଯାଛେ ।

ଶୁଳ୍କା ନାରୀ ଏହି ସୁରା ମକ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତ । ଇହାତେ ୪୦ଟି ଆୟାତ,
[୩୮] ୧୭୪ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୮୦୧ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ— ହଜରତ ପ୍ରଥମ ସେ ସମୟେ ଲୋକଦିଗକେ ଇସ୍ଲାମେର
ଦିକେ ଆହ୍ସାନ କରିଯା କୋରାଣ ଉନାଇଲେନ ଓ କେମୋତେର ଭୌତିକ୍ରମ

সংবাদ বর্ণনা করিতেন সেই সময়ে বিধুরীরা তাহার প্রেরিতত্ব,
কোরান ও কেওমত সম্বন্ধে তর্ক বিতর্ক করিত আর একে অপরের
নিকট ঈ সকল বিষয় সম্বন্ধে নানাক্রম প্রশ্ন জিজ্ঞাসা করিত। তখন
এই সুন্দর নাজেল হয়।
